

DZIENNIK POLSKI

Przedpłata wynosi we Lwowie:

Rocznie 36 koron, — półrocznie 18 kor. — kwartalnie 9 kor. — miesięcznie 3 kor., za przesyłkę do domu dopłaca się 40 halerczy miesięcznie.
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim cało rocznie 48 kor. — półrocznie 24 kor. — kwartalnie 12 kor. — miesięcznie 4 kor.
Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 fenigów — do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.
Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”: plac Marjański liczbą 6 i 7. Telefon Nr. 171.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Numer „Dziennika” kosztuje we Lwowie 10 halerczy.

wychodzi codziennie nie wyłączając niedziel i świąt o godzinie 8 rano.

Ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Marjański 6 i 7, wszystkie Biura dziennikowe we Lwowie i na prowincji.
We Wiedniu: pp. Hasenstein & Vogler, (Otto Maas, M. Dukes, H. Schalek, A. Oppel's Nach., Rudolf Moisse i J. Danneberg; w Paryżu: C. Adam 38 rue de Varenne.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 20 halerczy od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz 1 korone.
Prawne korespondencje 24 i nekrologia 40 halerczy od wiersza.

Broń ogłoszenia 3 halerczy od wyrazu. Pomieszkani i sklepy po 2 hal. od wyrazu.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 60 halerczy od wiersza.

Każdy prenumerator

„DZIENNIKA POLSKIEGO”

otrzymuje oprócz tygodniowego arkusowego dodatku powieściowego także bezpłatnie tygodnik belletystyczny p. t.:

„ROMANS I POWIEŚĆ”

zawierający dwie powieści oraz krótkie nowelki oryginalne i tłumaczone.

Gorzkie — ale prawdziwe...

Lwów 27 marca.

Niemilej chcemy dotknąć dziś sprawy, która należy do stałych objawów każdej naszej sejmowej sesji... Ze to objawy niezdrowe, dla kraju, powagi sejmu i jego członków wysoce szkodliwe, że one dają rokrocznie żywiołom destrukcyjnym pożądaną broń do ręki w celach antysejmowej agitacji, o tem rozwodzi się nie potrzeba wcale, a jako takie — nie należą chyba do rzędu kwestyj, o których z lubością mówić można... Mimo to jednak trzeba o nich mówić, choćby pamiętając przyszłość, że „*gutta cavat lapidem*”. Przecież może słowa spokojnej, umiarkowanej perswazji przekonać wreszcie tego, lub owego z panów posłów. Mam na myśli fakt, powtarzający się niestety niemal rokrocznie z początkiem sesji sejmowej — a występujący zwłaszcza jaskrawo, gdy obrady danej sesji potrwają mają dłużej, dajmy na to 6 tygodni, — iż mianowicie liczny zastęp posłów przez pierwszych parę tygodni obrad wcale nie zjeżdża do Lwowa. Niektórzy z nich zgłaszają się o dłuższy lub krótszy urlop, inni nie uważają za stosowne, dopełnić nawet tej blachej formalności!

Rezultat tego taki, że przez szereg posiedzeń początkowych, liczne ławy poselskie świecą pustkami, komisje albo wcale nie obradują, albo zbierają się w małym komplecie *uti aliquid ferias videatur*, a zdarza się także, że n. p. jak wczoraj, 4 komisje mogły były rozpocząć swoje prace, gdyby ich przewodniczący serjo traktowali przyjęcie na się obowiązki poselskie i w oznaczonym naprzód terminie do Lwowa przybyli. To lekceważenie sobie początków sejmu, dlatego, że on na dłuższą obradę, jest istotnie oburające i świadczy bardzo niepocholebnie o poczuciu obowiązków, równocześnie zaś świadczy wyraźnie o opieszałości i obojętności tych wybrańców do służby publicznej.

Najgorliwшему z ludzi może oczywiście zdążyć się tego rodzaju przeszkoda, że nie jest w stanie jej usunąć bez grubego narażenia własnych swoich interesów, czy to zdrowia, czy mienia. Lecz to są wyjątki — a tymczasem, jak gdyby na początku każdej sesji panowała epidemia groźna na kraju, jak gdyby cała ludność żyła pod brzemieniem strasznych jakichś klęsk elementarnych, tak mnióstwo posłów absenteuje się stale — za urlopem lub bez urlopu — na początku każdej sesji. Ile skutkiem takiego nadużywania mandatów traci tok obrad sejmowych, a w ślad za tem najżywniejsze nieraz sprawy natury czy to ekonomicznej, czy społeczno-politycznej, chyba żaden z tych opieszalszych posłów zaprzeczyć się nie odważy.

Gdy wreszcie się zjadą już wszyscy, roboty w komisjach — pomimo próśb i upomnień marszałka krajowego — idą z reguły żółtym krokiem, aż wreszcie zbliża się koniec sesji. Wtedy, aby móżdż uporać się z niezbędnym bodaj materiałem, marszałek zmuszony jest w ostatnich dniach przedsejmowych porządków kolosalnymi rejestrami spraw, które potem — o ile nie spadną zupełnie z tapetu — bywają w szybkim tempie nie przedyskutowane, lecz przelimitowane! Wpływając zaś tego wyłącznym jest owo systematyczne spóźnianie się wielu na sejm i w ogóle traktowanie tego po-

ważnego i nawet żmudnego obowiązku — jeżeli się go po obywatelsku pojmując — niby od niechcenia, z karygodną nonszalancją i niedbalstwem...

Nie godzi się zaprawdę tak postępować! Komu czy to stosunki rodzinne, czy majątkowe, czy stan zdrowia stale schorzał, nie pozwala spełniać skrupulatnie i sumiennie obowiązków poselskich, ten powinien mieć na tyle uczciwości obywatelskiej, aby nadaremnie — od parady — nie piastować mandatu. Wymówki na to nie ma żadnej i na tych opieszalszych lub wygodnych, a w gruncie rzeczy wysoce niesumiennych „reprezentantów” ludności, spada ciężka odpowiedzialność, gdy agitatorzy radykalni wszelkiej barwy sięją pełną ręką ziarna niezadowolonia, ba! nawet nienawiści do klas zamożniejszych, wśród proletariatu czy to inteligencji, czy warstw siemienich i robotniczych. Wystarcza im wskazywać palcami, jak to „panowie” spełniają swe obowiązki poselskie, ile kraj na diety wydaje dziennie przez czas sesji i jakie praktyczne rezultaty okazują się — oprócz uchwalenia podatków krajowych — po każdej takiej sesji.

Krajowy Związek przemysłowy.

Dnia 17 b. m. odbyło się walne zgromadzenie krajowego Związku przemysłowego. Przewodniczył prezes Związku dr. Stanisław Głabiniński. Po sprawozdaniu dyrekcyj, odczytaniu bilansu za rok 1899, oraz sprawozdania komisji rewizyjnej, co przyjęto do wiadomości, uchwalono wypłacić 4% dywidendy dla członków od udziałów, oprócz przeznaczonych statuten kwot do funduszu rezerwowego i na tanienią dla dyrekcyj.

Ze sprawozdania dyrekcyj przytaczamy najważniejsze momenty, świadczące o żywotności tej młodej, a tak pożytecznej dla kraju naszego instytucji. Związek powstał w najkrytyczniejszym czasie, kiedy katastrofy finansowe wstrząsnęły głęboko życiem ekonomicznym w Galicji, utrudniając i tak ciężkie już stosunki kredytowe. To też brak skutecznej pomocy, zarówno ze strony naszych instytucji finansowych, jak i kapitałów krajowych, utrudniał w wysokim stopniu działalność i rozwój Związku.

Gdy się zaś zważy, że cały kapitał własny, na którym obecnie związek się opiera, wynosi w udziałach zł. 14.435, złożonych przez kilkunastu ludzi dobrej woli i dbałych o przyszłość kraju i że kapitał ten uwieczony jest w inwentarzu towarzystwa, to związek właściwie operuje bez własnego funduszu obrotowego. A jednak w tym tak krótkim czasie, działalność związku wydała bardzo dodatnie rezultaty.

Działalność związku rozwijała się w trzech przeważnie kierunkach: sprowadzając na własny rachunek, lub w drodze komisyjowej, wyrobów krajowych w بازارach związku, wyjedynaniu dostaw dla urzędów publicznych i instytucji na rzecz producentów krajowych, wreszcie w kierunku oddziaływania na organizację produkcji i zbytu na rzecz szkół i warsztatów krajowych, jako kraj. agencja handlowa.

Istniejące w 5 miastach kraju bazy, stały się faktycznie ogniskiem handlowym dla wyrobów przemysłu krajowego, z najdalszych nieraz zakątków kraju, a sprzedaż w tych بازارach wynosiła za ubiegły czas zł. 254.877 ct. 76.

Działalność w kierunku dostaw, dzięki poparciu i życzliwości naczelnych zwierzchników instytucji rządowych, przyniosła także pokaźny rezultat w sumie 96.594 zł., która to kwota, łącząc się z sprzedażą detaliczną, wynosiła zł. 351.471 zł. 76 ct. Suma dość pokaźna, a zaznaczyć tu należy, że grosz ten został w kraju u naszych wytwórców.

W końcu działalności z tytułu agencji handlowej wydziału krajowego, rozwinięto zarówno na towarzyszący wytwórcze, jak i na krajowe szkoły przemysłowe, a to w kierunku uregulowania produkcji i przystosowania jej do wymogów rynku. Znajdąc postęp przemysłu za granicą, a nadto znając rynki zbytu u nas, postawił sobie Związek za zadanie rozrzuconą po całym

kraju różnorodną drobną produkcję zorganizować, aby do pewnego stopnia zespolić w jedną całość działy jednorodne, a w niektórych miejscowościach specjalizować te produkcje.

Akceja ta, jakkolwiek wydała już w niektórych miejscach bardzo pomyślne rezultaty, to jednak dopiero w przyszłości wydać może dodatnie owoce tej pracy. Z tego cośmy tu przytoczyli, widać, jak pożytecznym dla kraju jest krajowy Związek przemysłowy i jak szerokie ma tu pole do działania. Gdyby zatem społeczeństwo nasze, a przedewszystkiem instytucje krajowe, których obowiązkiem jest nawet popierać tego rodzaju przedsięwzięcia, zechciały przyjąć mu z pomocą, to nie tylko, że oddałyby krajowi nieposłuszną usługę, ale nadto korzystnie ułożyłyby kapitały swoje. Bo tylko brak tego kapitału obrotowego stoi Związkowi na przeszkodzie do skutecznego rozwinięcia tak szeroko zakrojonej działalności.

Korespondencje.

Berlin 23 marca.

(Lex Heinze. — Sztuka i teatry berlińskie).

Nie chcąc być posądzonym o monotonię, zaznaczam z góry, że w dzisiejszej mej korespondencji nie dotknę wcale spraw politycznych. Z powodu obrad nad słynną *lex Heinze*, uwaga całego Berlina zwróciła się na chwilę ku sprawom sztuki i literatury. Stronicy prawa kagańcowego widzą w niektórych ich przejawach rozsądki demoralizacji społecznej, w której (powiedzmy to nawiasem) brnie przedewszystkiem „począwszy” ludek berliński: przeciwnicy natomiast utrzymują, że wprowadzenie *legis Heinze* przyczyniłoby się tylko do zwiększenia społecznej obłudy, bo trudno przecież zniszczyć wszystkie cokolwiek swobodnie pomyślane zabijki i dzieła sztuki, w imię wielkiej, nieposzlakowanej moralności niemieckiej...

Ze zwróceniem się najczęściej uwagi powszechnej na rzeczy, ze sztuką i literaturą w związku pozostające, wyszły na jaw szczegóły, z którymi sobie dotychczas nikt dokładnie sprawy nie zdawał. Spostreżono mianowicie i drukiem w wielu poważnych pismach stwierdzono, że w ogóle obecna sztuka i literatura niemiecka, w porównaniu z zagraniczną, wykazuje wszystkie cechy upadku... Stosunkowo najwyżej stoi jeszcze zresztą teatr, który postrzegano się może nazwiskami kilku istotnie niepośledniej miary artystów; malarstwo nie wykazuje natomiast żadnych prawie ślów wybitnych; a literatura żyje głównie refleksjami potentatów umysłowych północy i podnięcia.

Najgorzej wszakże przedstawia się położenie w dziale niemieckiej sztuki dramatycznej. Można by rzec, że t. z. dramat młodo-niemiecki przeżył się w ciągu lat kilku. Daremnie oglądać się obecnie po scenach berlińskich za sztuką jedną, o głębszej wartości, a prztem odpowiadającą warunkom scenicznym. Residenc-Theater i Lessingtheater, o ile nie przedstawiają płytkich komedji niemieckich, importują płody francuskie, problematycznej przeważnie wartości; Neues Theater i Schauspielhaus żyją farsami niemieckimi o naiwności, przekraczającej wszelkie wyobrażenia, jak n. p. ostatnia krotkość Kadelburga „Das Bärenfell”. Berliner-Theater wystawia znów sztuczki, sporządzone wprawdzie ściśle według recepty p. Heinze, jednakowoż tak niemilosiernie nudne i głupie, że się poprostu płakać chce nad niemi...

Najsmutniejsze jednak zjawisko na polu niemieckiej sztuki dramatycznej, to widoczne obniżenie poziomu w kierunku pierwszej dotychczas sceny berlińskiej: Deutsches Theater. Do niedawna Hauptmann, Sudermann, Halbe, a w najgorszym razie Fulda, dostarczały temu teatrowi w każdym sezonie utworów, jeśli nie o wyższej wartości, to przynajmniej o wyższych aspiracjach: w obecnym sezonie jednak stwierdzić można i na tej scenie widoczny upadek repertuaru. Sztuki, jakie tam dotychczas wystawiono, godne są teatru „Thalia”, lub innej sceny kar-

nięcej się farsami. Wyjątek stanowi jedynie nowa sztuka Hauptmanna „Schluck und Jan”, która w zeszłym miesiącu ujrzała światło kinieków — chociaż i ta, bądnijmy szczerzy, rozczarowała nawet zwolenników poety. Jest to prosto banalna farsa, osnuta na starym, stokrotnie już w innych sztukach zużytkowanym motywie, a w dodatku pojmująca dość niezgrabnie na komedję szekspirowską. Hauptmann, tak zazwyczaj pełen polotu, nie zadał sobie nawet trudu, by ten żart sceniczny okraścić poezją lub dowcipem. W szeregu scen po części grubiańskich, a po części niepospolicie nudnych, okazuje nam żarłoczość i opilstwo włóczęg, który się przypadkowo znalazł na tronie... Słaba ta rzecz, pozbawiona wszelkiej wyższej myśli przewodniej i tendencji satyrycznej, wlecie się przez pięć długich aktów i — nuży słuchacza. Jedynym, co usprawiedliwia Hauptmanna jest to, że, jak sam oświadczył, „Schluck und Jan” stanowi tylko wypoczynek w grę poważniejszej, intermezzo między dwoma głębszymi dramatami: „Das Hirtenlied” i „Wieland der Schmidt”.

Sztuki zupełnie równorzędne wartości, a w dodatku na tym samym temacie co „Schluck und Jan” osnute, napisali też i wystawili: w Schauspielhausie — Fulda, p. t. „Schlaraffenland”, a w teatrze Metropol-Lickert, p. t. „Die verkehrte Welt”. Na całej linii zatem, na wszystkich scenach berlińskich, upadek. Krytyka daremnie bada przyczyny tego objawu, kto wie jednak, czy nie najlepiej określił je jeden z reporterów „Berliner Tageblattu”, który po interwiewie z Brahmem, dyrektorem „Deutsches Theater”, po przytoczeniu jego zdania: „że nowy ruch dramatyczny wydał już poważny, realistyczny dramat, a zarazem poetyczną fantazją sceniczną w postaci bajek dramatycznych, wobec czego nadszedł obecnie czas oryginalnej, realistycznej komedji” — dodał w formie bardzo oglednej od siebie, iż stwierdzoną jest rzeczą, że nawet taka doborowa publiczność, jaka uczeszcza do „Deutsches-Theater”, zapelnia szczerzej salę na przedstawieniu fars, aniżeli na przedstawieniu sztuk poważnych, że zatem niewykluczoną jest rzeczą, iż względ na interesy kasowe spowodował dyr. Brahma do czasowego obniżenia poziomu swego repertuaru...

Byłoby pół biedy, gdyby istotnie to tylko było przyczyną, można by bowiem spodziewać jeszcze poprawy stosunków, po zażegnaniu finansowego przesilenia.

Z placu boju.

Rzeczoznawcy wojskowi nie zapatrują się bynajmniej tak różowo na geniusz strategiczny generała Roberta, jakby to prasa angielska wniósł chęcią w Europie. Przeciwnie, w piśmie fachowych czytamy, że w pośgu Anglików za wstępującymi Boerami, popełnił Roberts wiele kardynalnych błędów, że wskutek złych dyspozycji, wydanych kawalerji Frencha, która zawsze wyszorowała się za daleko, piechota angielska nie mogła na czas wydzyszczyć, aby oskrzydlić szczerpie siły Boerów, że wreszcie armja połączonych republik południowo-afrykańskich zmuszona wprawdzie została trzykrotnie do odwrotu, ale wykonała ten odwrot po mistrzowski, zabierając wszystkie amunicyje, nie tracąc wielu ludzi, a zadając Anglikom ciosy dotkliwe.

Obecnie najpiękniejszą zadaniem Anglików musi być zapewnienie sobie szybkiego dowozu żywności, amunicyj, posiłków i nowych transportów koni i mułów, a to za pomocą zajęcia w swoje posiadanie całej linii kolejowej, idącej z Bloemfontein, na Bethulie, Narwalsport, Collesberg do Kapsztadu. Odbudowanie zniszczonych mostów pod Bethulie i Narwalsport, przy największym pospiechu, zabierze co najmniej trzy tygodnie czasu. W najlepszym więc razie, przez kilka tygodni będą Anglicy musieli ograniczyć się na dowóz linją kolejową z Kapsztadu na de Aar do stacji Modderriver, a stamtąd wozami do Bloemfontein, co jest bardzo uciążliwe i opó-

znia dowóz. Prócz tego z początkiem kwietnia rozpoczyna się w południowej Afryce sezon zimowy. Na wyżynie orańsko-transwaalskiej ubożej w wodę, pada w okresie tym bardzo mało deszczów, co niekorzystnie oddziałuje na stan pastwisk, tak ważnych dla kawalerji angielskiej i na zaopatrzenie oddziałów dążących do Pretorji w wodę. Prócz tego temperatura bardzo się obniża, a prztem ogromnie jest zmienna. Często się zdarza, że w dzień jest 16 stopni R. ciepła, a w nocy termometr opada do 0. lub zniżą się nawet do —6 stopni R. Nieprzystosowanie do takich gwałtownych zmian w temperaturze żołnierze angielscy, łatwo zapadają na zapalenie i katar płucne lub na tyfus. Już teraz dzienniki angielskie dopominają się, ażeby żołnierzy zaopatrzone w ciepłe ubrania i koce.

Z Bloemfontein do Pretorji jest 500 kilometrów odległości (300 mil angielskich), a zatem trzy razy tak daleko, jak ze stacji Modderriver do Bloemfontein; prztem okolica jest miejscami górzysta i poprzecinana jarami, a zatem nadaje się wybornie do obrony według taktyki boerskiej, — a uniemożliwi Anglikom rozwinięcie siły swej kawalerji. Wreszcie Pretorja ma być twierdzą pierwszorzędną wartości urzędową według najnowszych prawideł. Jeżeli zatem próby przywrócenia pokoju nie doprowadzą do skutku i kampania będzie prowadzona dalej, — to Anglicy nielato mają jeszcze przed sobą zadanie. Lord Roberts zdaje sobie z tego dobrze sprawę — polecił też znajdującą się jeszcze w Natalu dywizji (piątej) generała Warrena, aby pospieszyła do Bloemfontein, równocześnie zaś w Anglii wsiada na okręty osna dywizja generała Rundela, która przed połową kwietnia stanie w Kapsztadzie. Rząd angielski powołał także wszystkie niezmobilizowane jeszcze milicje na dzień 1 maja.

A zatem wojna dalej trwać będzie, zakrojona na wielką skalę.

Ankieta w sprawie polskiej.

J. Cornély, Francuz. Dziennikarz. Współpracownik „Figara”.

Jakże kochany kolego, możecie zapytywać Francuzów o ich zdanie co do przyszłości Polski niepodległej?

(Chcecie, aby zasmucili zarówno Polaków, których kochają, jak i Rosjan, których są sprzymierzeńcami?)

Poczekajcie aż Ludwik Filip ponownie na tron wstąpi, wtedy bądź krzyczę „niech żyje Polska”, aby dokuczyć rządowi.

My nie mamy w postępowaniu innej reguły, innego wskaźnika.

Walter Crane. Anglik. Malarz.

1. Sądzę, że chociaż w ogólnej ewolucji politycznej po torach dzisiejszych, mniejsze państwa wszędzie narażone są na niebezpieczeństwo pochłonięcia lub zaabsorbowania przez większe, jednakże kraje o tak wybitnym charakterze i umysłowości, jak Polska, winny mieć, gdyby były niepodległe, ważny wpływ na postęp Europy.

2 i 3. Z niezadowoloniem widzę w jakiegokolwiek części świata wzmaganie się potęgi jednej lub dwóch zaborczych ras: o ile więcej pragnąłbym widzieć coś w rodzaju federacji małych, niepodległych państw, lub nawet gmin, niż wstrętą jednostajność wielkich mocarstw.

4. Niekorzystne stosunki panujące w wielkich mocarstwach, usunąć może jedynie samorząd: — samorząd umożliwiłby każdemu krajowi używać wolności i rozwijać swe własne zasoby, nawet pod nominalnym zwierzchnictwem innego mocarstwa, podczas gdy w razie napadów z zewnątrz, miałyby ten kraj korzyść opieki państwowej. Niechaj Polska, podobnie jak Irlandja, żąda w pierwszej linii samorządu.

Rozwój społeczny jest z tem wszystkim ważniejszy dla każdego narodu, dla każdego ludu, niż polityczna forma lub nomenklatura: a polityczna swoboda jest złudzeniem bez równoczesnej swobody ekonomicznej.

— Mówi pan, jak człowiek bez sera. A ja wiem, że pan jest lepszy i dlatego przychodzi do pana.

— Cóż ja mogę dla niej zrobić? Dać parę rubli...

— Tu nie chodzi o parę rubli, — gorąco odparła pani Marja. — Za trzy dni cierpiabym znowu głód. Trzeba ją wyprowadzić z tej biedy, a zdarza się wyborna okazja. Trafia się jej kupno dystrybucji na bardzo dobrych warunkach. Na początek trzeba tylko rubli i to, proszę pana, nie żadna darowizna. Ona jest bardzo duża i prezentu nie przyjąłaby. To tylko pożyczka, jak się dorobi, odda...

Szener uśmiechnął się sceptycznie.

— Pan zaraz nie wierzy! Pan myśli, że już nie ma na świecie uczciwych ludzi? Pie! Wstydz się pan! Ale pan to jej robi, prawda?

— Co takiego?

— Pożyczę jej pan te sto rubli? Jabył dala, ale nie mam...

Szener nie miał najmniejszej chęci. Zaczął tłumaczyć, że pięć rubli zapomogi zupełnie wystarczy, że sto rubli to duży pieniądz i lepiej taką sumę między więcej biedaków rozdzielić. Gdy to nie skutkowało, przyznał wreszcie, że i jemu sto rubli czynią w tej chwili różnicę.

Pani Marja nie dała się przekonać tym argumentem.

— Co tam panu znaczą te rubli! Czasem jedna kolacja pana więcej kosztuje. Pójdzie pan jutro na giełdę i zarobi więcej!

(Ciąg dalszy nastąpi.)

ZMIERZCH.

POWIEŚĆ

Stefana Krzywoszewskiego.

Kowalewicz począł tłumaczyć się i zaprzeczać, lecz Szener mu przerwał:

— Rozłokujcie się państwo ze swemi książkami przy me biurku — i wybaczenie, że ja wam towarzyszyć nie będę. Muszę wyjść na miasto, mam trochę interesów.

I gdy za chwilę, żegnając się, poniosł rękę siostry do ust, spojrzal jej w oczy tak ciepło, że ona musiała odwrócić głowę, by ukryć ogarniające ją znowu rozczulenie.

— Idź już sobie, idź — rzekła — my tu z panem Kowalewiczem musimy wziąć się do sprawowania kwitów.

W kilka godzin później Szener znalazł się znowu w kantorze. Chodząc po mieście, myślał długo nad własnym położeniem i ostatecznie zdecydował się przyjąć propozycję siostry. Wejście nowego, znaczącego kapitału — rozumował — wyprowadzi firmę z trudności. Interes pójść równo i gładko. Tylko — ten kryzys będzie dla mnie nauką na przyszłość. Trzeba zmienić tryb życia, dalek tak iść nie może. Naprawdę — wezmę się ostro do roboty, przysiędę fałdów. Gdy handel zbożem nie daje zysków, muszę znaleźć coś innego. Nie świeci garnki lepić!.. Potem zaś — oszczędność. W ostatnich czasach wydawałem trochę za wiele, teraz się ścisnę,

będę się liczył z każdym rublem. Ot i dziś na przykład. Mam sto rubli w pułgarecie na osobiste wydatki, nie wezmę z kasy do Bożego Narodzenia ani grosza. Żeby tam nie wiem co, te sto rubli muszą wystarczyć!

I kontent, że się wszystko szczęśliwie układa, nabrał dobrej myśli i fantazji. Zapalił papierosa, zadzwonił na Teofila i kazał przywołać pana Meszkego. Ten zjawił się wkrótce z nieodstępnymi szaremi książkami, zajął miejsce koło biurka i rozpoczął się przeglądanie rachunków.

Nie minęło wszakże pół godziny, gdy w drzwiach ożwało się znowu pukanie. W gabinecie zjawił się woźny, podszedł na palcach do Szenera i nachylając się, szepnął mu tajemniczo do ucha:

— Dwie panie pytają o pana.

— Co za panie? — krzyknął niecierpliwie Szener.

— Niech mi dadzą święty pokój!

Stary Teofil dodał jeszcze ciszej:

— Pani Werlinden.

Szenera zbliła z tropu ta wiadomość. Na razie był nawet niezadowolony: bał się, by z tych odwiedzin urzędniczy kantorowi nie poczęli wysnuwać różnych wniosków, a chodzilo mu o utrzymanie powagi. Powstał, odsunął fotel i rzekł do Meszkego, który siedział wciąż cierpliwie:

— Nie mamy dziś szczęścia, ciągle nam przeszkadzają. I teraz znowu ktoś z interesem.

Meszke zrozumiał, zabrał spieszenie księgi i wyniósł się z gabinetu. Zaś Szener wybiegł do sieni. Wpadł na panią Marję, która rozmawiała z jakąś starszą kobietą.

— Proszę do mego pokoju — zawołał.

Poszedł pierwszy, wskazując drogę, a gdy zamykał drzwi, dał ręką i oczyma znak Teofilowi, by nikogo nie wpuszczał.

Pani Marja, przywitawszy się z Szenerem, prezentowała towarzyszkę:

— Pani Sapernicka, moja dawna, dobra znajoma...

— Przyjaciółka! — poprawiła ze słodkim uśmiechem dama. Poczem dodała pretensjonalnie:

— Niezmiernie się cieszę, że mam szczęście poznać szanownego pana. Bądźło wiele o nim słydzalam...

Szener przypatrywał się jej ze zdziwieniem. Pięćdziesięcioletnia kobieta o twarzy zbiedzzonej, oczy widocznie podmalowane, policzki różowane. Prztem ubrana nadzwyczajnie. Jakis kapeluszy czy kaptur dziwnego kształtu, aksamitna zielona rotunda, wytarta i poplamiona, nosząca koło szyi wysylidłe ślady lustrzanego kolnicza. Skąd pani Marja mogła wyciągnąć tę babę?...

Pani Werlinden objaśniała:

— Pani Sapernicka pochodzi z bardzo dobrej rodziny, mąż jej był wysokim urzędnikiem...

— Panie świeć nad jego duszą! — wtrąciła pobożnie stara.

— Teraz została bez żadnych środków...

— Ciężka dalej pani Marja. — (Chciałam z panem pomówić właśnie...

Obejrzała się i widząc otwarte drzwi do drugiego pokoju, dodała:

— Może przejdziemy tam na chwilę?

Pani wybaczy, pani Sapernicka, mam powiedzieć parę słów na osobności.

Wymalowana dama zrobiła enkierkową minę.

— Niech się państwo mną nie kępują.

Poszli do saloniku. Pani Marja przymknęła lekko drzwi i wzięła Szenera za rękę, posadziła go przy sobie na kanapie.

— Wyobraź pan sobie, — zaczęła — spotykam na ulicy biedaczka. Kilka lat jej nie widziałam. Pytam o zdrowie, co porabia, a ona nie może się zdobyć na odpowiedź. Co pani jest? — Bo... ho ja od wczoraj nie nie jadłam, mówię. — Nie może być! A ona opowiada mi całą historję. Tak mi się jej żal zrobiło, że mi rozplakała...

Wiem pan, ona od trzech miesięcy kawałka mięsa w ustach nie miała! Wzięłam ją do kuchni obok, wypila cztery szklanki kawy i zjadła jedenaście ciastek. Miałam łzy w oczach, gdy na to patrzyłam. Od śmierci męża została bez żadnych środków i żyje z dnia na dzień. Czasem coś zarobi, tu lub tam, czasem nie. I wtedy głód. Pomyśleć sobie, że gdy my siedzimy przed suto zastawionym stołem, taka biedaczka umiera z głodu!... Czuję, że teraz nigdy obiadu nie zjem spokojnie.

Szener był dość mało wzruszony losem pani Sapernickiej, więcej natomiast dobrem sercem pani Marji. Wziął ją za rękę i pocałował.

— Trudno, proszę pani... Nie w naszej mocy zapobiedz nędzy całego świata.

Ona obruszyła się.

Listy z kraju.

Turka 22 marca. (*Kurs dla pisarzy gminnych*). Staraniem naszego marszałka powiatowego p. Bronisława Osuchowskiego, urządzony został w tutejszym radzie powiatowej trzech miesięczny kurs dla pisarzy gminnych, który ukończył egzaminem odbył w dniach 15, 16 i 17 b. m. Ze zgłaszających się przyjęto na kurs 17, a z tych zasiadło do egzaminu 14 i wszyscy zdali egzamin. Rola pisarzy gminnych w ogóle, a w szczególności w naszym powiecie, w którym co drugi naczelnik gminy, ani czytać ani pisać nie umie, jest nader ważną i dlatego też nie małą zasługę położył nasz marszałek przez urządzenie tego kursu. Pisarze gminni, których przeważna część korzystała z udzielanej nauki, przedtem nie mieli nie tylko pojęcia o ustawach obowiązujących organa gminne, ale nawet pojęcia, że istnieją podobne ustawy, a okazali przy egzaminie wcale dostateczne wiadomości, z dziedziny potrzebnych im ustaw. Do tego dodatniego wyniku przyczynili się nauczyciele, to jest urzędnicy rady powiatowej, oraz p. dr. Emil Zadurowicz, który mimo swych zajęć zawodowych z całym zamilowaniem wykonał swój obowiązek nauczyciela, z nader korzystnym rezultatem. Jeżeli już mówimy o radzie powiatowej, to wskazaniem by było, by młodzi czynnik, postarali się już raz o uzupełnienie naszej rady powiatowej, albowiem jeszcze przed dwoma laty ubyłoby kilku jej członków, a o uzupełniania wyborach ani słychu.

Galicyjska Kasa oszczędności.

Lwów 27 marca.

Dziś o wpół do jedenastej przed południem odbyło się pod przewodnictwem zastępcy prezesa p. Stanisława Niezabitowskiego walne zgromadzenie gal. Kasy oszczędności. Ze strony rządu fungeją radca namiestnictwa p. Czełowski. Zagajając posiedzenie, zaznaczył przewodniczący, że wydział Kasy przychodził znowu w tym roku z wnioskiem na odpisanie strat w kwocie 975.661 zł. 10%, et. Na pokrycie tych strat ma wystarczyć fundusz rezerwowi; jednak na przyszłość staraniem wydziału będzie dobrą administracją fundusz ten uzupełnić.

Następnie referował p. dr. Józef Pajak sprawozdanie z czynności wydziału. Przedstawiał, w jakim stadium znajduje się pretensja Kasy do pp. Wolskiego i Odrzywolskiego. Ze sprawozdania tego i ustnego wyjaśnienia referenta wynika, że sprzedaż Schodnicy jest w interesie Kasy wskazana, że administracja we własnym zarządzie nie doprowadziłaby do celu. Bardzo korzystna oferta wpłynęła mianowicie od niejakiego p. de Meyra, mianowicie opiewająca na 9 i pół miliona koron. Gdyby ją sprzedaż przyszła do skutku, Kasa netykio uratowałaby fundusz rezerwowi, ale zarobiłaby jeszcze około 50.000 zł.

Następnie przedstawiał dr. Pajak sprawę budowy miejskiego muzeum przemysłowego i wszystkie fazy, jakie ta sprawa od czasu niebezpieczeństwa ruhu przechodziła. Obecnie — zdaniem referenta — sprawa tak stoi, że kasa ani centa ponad 250.000 zł. przeznaczyć na ten cel nie może. Ostatnia faza tej sprawy znana jest czytelnikom z niedawnej uchwały rady miejskiej na propozycję wydziału Kasy.

Co się tyczy reorganizacji etatu urzędniczego w biurach kasy, to według propozycji wydziału, byłaby sunia na zwiększenie etatu o prawie 6000 zł. podwyższoną przy obsadzeniu wszystkich posad systemizowanych.

Sprawy dochodzeń, czy i ile który z organów Kasy ponosi winę w kilkumilionowych stratach instytucji, wobec niezwrócenia jeszcze aktów sądowych z prokuratury, nie można było załatwić.

W sprawie muzeum miejskiego zabrał głos p. Z. Kędziński, zaznaczając z naciskiem, że wzrost swój zawdzięcza Kasa przedewszystkiem mieszczaństwu lwowskiemu i że stosunki Kasy do gminy były do niedawna jak najlepsze. Według p. K. Kasa ma moralny obowiązek doprowadzenia budowy do skutku, a nawet co więcej, ofiarnością w tym kierunku postawiłaby niejaki pomnik śp. Włodzimierzowi Dzieduszyckiemu, właściciemu twórcy muzeum.

Po myśli wniosku p. Kędzińskiego, przemawiali dalej pp.: dr. prof. Głabinski i Cichelski.

Przewodniczący, p. Niezabitowski, zwraca uwagę, że jakkolwiek przypinuje do wiadomości wniosek sam i jego umotywowanie, to jednak po myśli statutu, nie może go poddać pod głosowanie, bo sprawa ta nie jest objętą porządkiem dziennym walnego zgromadzenia.

Zmodyfikowano tedy wniosek w tym duchu, aby się dyrekcja nad nim zastanowiła.

P. dr. Solowij tłumaczył wydział, że nie mógł on inaczej w sprawie budowy muzeum postąpić, jak postąpił.

Dr. Bronisław Łoziński z wręcz odmiennego od poprzednich mówców wychodząc zapatrywania, oświadcza, że Kasa winna się w tym względzie spuścić stanowczo na rozstrzygnięcie sądu i nie zważać na pretensję gminy.

Dalej uchwalono na wniosek p. Gubrynowicza, aby polecono wydziałowi, by jeszcze w tym roku zdał sprawę z kroków, poczynionych przeciw członkom dawnego zarządu, o ile ci przyczynili się do strat, jakie instytucja poniosła.

Z uwagi, że przewodniczący nie chciał poddać pod głosowanie wniosku w sprawie muzeum, bronił wniosku i praw gminy dr. Duleba, wyrażając zarazem zdziwienie, że gdyby takie wnioski, jak ten, odrzucano, walne zgromadzenie zesłoby na nowo do rządu manekinów.

Wniosek zmodyfikowany raz jeszcze do formy rezolucji na wniosek dra Koliczera, aby sprawę przekazać dyrekcji do sprawozdania na najbliższym walnym zgromadzeniu — uchwalono znaczną większością.

Przystąpiono do drugiego punktu programu: Sprawozdania o zamknięciu rachunków i o bilansie za rok 1899.

Sprawozdanie to przyjęto do wiadomości, z wnioskiem, aby sejm udzielił zarządowi Kasy absolutorium z rachunków za r. 1899.

Przystąpiono do wniosków wydziału w sprawie zmiany statutu. Zmiany te dotyczą niektórych poprawek w walucie koronowej, zamiast guldenów; dalej kwestja terminu procentowania wkładów, lokacji funduszy Kasy, wypowied-

zeń itp. Wiele ważny jest proponowany paragraf, orzekający o udzielaniu kredytu na zastaw papierów wartościowych, mających wypulnare bezpieczeństwo, oraz o zaliczkach w rachunku bieżącym na podstawie własnych książeczek wkładowych i papierów.

Te ostatnie zaliczki mogłyby być udzielane tylko do trzech czwartych wartości kursowej a nie wyżej od wartości imiennej. Co do nich miałaby Kasa prawo 8 dniowego wypowiedzenia rachunku.

Do wniosku tego dołożył jeszcze dr. Koliczera rezolucję w tym duchu, aby się zastanowić nad emitowaniem listów hipotecznych, aby mianowicie utworzyć taki oddział przy dziale hipotecznym Kasy oszczędności.

Dla braku kompletu odroczył przewodniczący posiedzenie do jutra do 10 rano.

KRONIKA.

Pamiętajmy o gimnazjum cieszyńskim.

Djarjusz lwowski.

Sroda 28 marca.

Powszechnie wykłady uniwersyteckie. Dziś odbędzie się wykład w instytucji chemicznej, ul. Długosza 6, od godz. 7—8, dra J. Nusbama, „Budowa i życie zwierząt“ (z demonstracjami).

Teatr hr. Skarbka: „Wiece i Wacek“, komedia. Początek o godz. 7 wieczorem.

Kalendarz. Sroda (28): Sykstusa. Wschód słońca o godzinie 5 minut 54, zachód o godzinie 6 minut 16.

Z uniwersytetu. Włodzimierz Sokalski, asystent wyższego sądu krajowego, rodem z Krakowa, otrzymał na uniwersytecie lwowskim stopień doktora praw.

Mianowania. Ministerstwo handlu zamianowało praktykantów koncepcyjnych dyrekcji pocztowej: Leona Cholewickiego i Dionizego Mutkę, oficjale pocztowego i ukończonego słuchacza praw Piotra Pięściorowskiego, ukończonego słuchacza praw Kajetana Władysława Dalbora, praktykanta koncepcyjnego krajowej dyrekcji skarbu Edmunda Kiełbińskiego i asystenta sądowego Władysława Nizioła prowizorycznymi koncepcjami pocztowymi dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie.

Prezenty. Opróżnione rz. kat. probostwo regiae collationis w Sokalu, ministerstwo oświaty nadało ks. Feliksowi Gątkiewiczowi, dotychczasowemu proboszczowi w Jeziernie.

Opróżnione zaś rz. kat. probostwo regiae collationis przy kościele św. Anny we Lwowie, namiestnictwo nadało ks. Błażewi Ziemińskiemu, dotychczasowemu proboszczowi i dziekanowi w Kamionce strumiłowej.

Komisja jurorów, która ma rozstrzygnąć konkurs dramatyczny wydziału krajowego, przeczytała dotychczas wspólnie z 62 nadesłanych sztuk 9. Tytuły tych sztuk są następujące: „Circé“, „Dyletanci“, „Pasierbica“, „Zmora“, „Pokrowcy“, „Z naszych dni“, „Ockienie“, „Debieze“, „i Wiecej hartu“. Prócz tych prac zakwalifikowali jurorzy do wspólnego czytania jeszcze tylko trzy sztuki, a mianowicie: „Brankę“, „Sępy“ i „Krytykę“. Ogółem uznala komisja za stosowne odczytać i rozpatrzyć wspólnie 12 sztuk z 62 nadesłanych.

Konferencja rekoalekcyjna ks. St. Zaleskiego, dla inteligencji mieskiej wyłącznie, rozpoczęła się wczoraj w kościele OO. Jezuitów i trwać będą do soboty włącznie. Wczoraj kościół był przepelniony publicznością, która z wielką uwagą przysłuchiwała się naucz. wymownego kaznodziei, każdemu wczoraj o nieśmiertelności duszy. Dziś o godzinie 7 wieczorem druga konferencja rekoalekcyjna.

Z Krakowa donoszą, iż na sobotnim posiedzeniu rady zawiadowczej Banku galicyjskiego dla handlu i przemysłu w Krakowie, odczytano list członka tej rady, dra Władysława Czaykowskiego, który zgłosił rezygnację z swej godności. Dr. Czaykowski był w radzie zawiadowczej przedstawicielem wielkich akcjonariuszy gal. Banku kredytowego w likwidacji.

W aresztach miejskich przyszło wczoraj do zatargu między klucznikiem Minajukiem a dwoma aresztantami, którzy obaj rzucili się na klucznika, a jeden z nich chciał go pchnąć nożem. Przerażony klucznik zdołał wyrzucić nóż napastników, po czym uciekł. Przy pomocy innych kluczników obu aresztantów poskromiono i odprowadzono na policyję, gdzie osadzono ich w aresztach policyjnych.

Ze Stowarzyszenia krawców. Ciąg dalszy walnego zgromadzenia odbył się wczoraj wieczór w izbie rękodzielniczej. Oś obrad stanowiła sprawa statutu przynusowej kasy chorych dla majstrów. Statut ten zwróciło namiestnictwo do uzupełnienia między innymi z tego powodu, że protokoły obrad dołączone do podania, nie były zatwierdzone przez władzę przemysłową. Walne zgromadzenie skonstatowało, że winę pod tym względem ponosi sama władza przemysłowa, gdyż na zgromadzenie nie przybył jej delegat; wobec tego poczyniono tylko pewne poprawki w statucie i uchwalono na nowo przedłożyć go namiestnictwu. Jest więc nadzieja, że długo oczekiwana kasa chorych dla majstrów wejdzie nareszcie w życie.

Z uniwersytetu. Pan Piotr Marczak, asystent sądowy, rodem z Łan w Galicji, otrzymał na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora praw.

Manipulantki pocztowe. W ostatnim „Dzienniku rozporządzeń“ dla poczt i telegrafów ogłoszone rozporządzenie ministerstwa handlu postanawia, że podwyżka płacy miesięcznej manipulantek pocztowych i telegraficznych o 10 koron nie będzie mieć w przyszłości miejsca, jak dotąd, co pięć lat, ale co cztery, z wyjątkiem tylko pierwszego pięciolecia. Podczas gdy najwyższa płaca miesięczna tych manipulantek, które one z biegiem lat służby mogły osiągnąć, wynosiła dotychczas 100 koron, nowe normy oznaczają ją na 150 koron. Szczególnie ważnym jest postanowienie, że nowe normy, wchodzące w życie z dniem 1 lipca br. posiadają mając do pewnego stopnia moc obowiązującą wstecz, bo dotychczasowe lata służbowe mogą być wliczone przy obrachowywaniu wyższych klas płacy.

Podziękowanie. Otrzymujemy następujące pismo: „Szanownej Dyrekcji Teatru lwowskiego, reżyserji i artystom, za staranne i prawdziwie artystyczne przedstawienie „Chrzta ognia“, jak również za znakomicie oddaną myśl tego obrazu dramatycznego, składam wyrazy uznania i podziękowania. A. Neumanowa“.

* Repertuar teatralny. Teatr hr. Skarbka. Dziś w srode „Wiece i Wacek“; komedia w 4 aktach Zygmunta Przybylskiego; we czwartek „Otello“, wielka opera Verdiego; w piątek po raz pierwszy „Helena de la Seigliere“, komedia w 4 aktach Juliusza Sadeau z p.

Stachowicz w roli tytułowej w sobotę o godzinie 3 popołudniu „Sybir“, sztuka w 4 aktach J. Maskoffa.

* Walne zgromadzenie członków „Echa“ odbędzie się dziś dnia 28 b. m. o godzinie 7 wieczorem w lokalu Towarzystwa (gnach teatralny) przy jakiegokolwiek ilości członków czynnych. Członkowie wspierający mają wstęp za okazaniem legitymacji.

* Z Czytelnicy akademickiej. Posiedzenie Kółka krajoznawczego, odbędzie się dziś w srode dnia 28 b. m. o godzinie 7 wieczorem. Na porządku dziennym odczyt p. Mikołaja Budzanowskiego: „O znaczeniu Krajowej wytworzonej-handlowej spółki przyborów szkolnych“.

* Z Czytelnicy katolickiej. Dziś w srode dnia 28 b. m. o godzinie 7 wieczorem wygłosi profesor Artur Passendorfer odczyt na temat: „Lunatyzm i hipnotyzm“. Wstęp wolny dla członków — jakoteż dla pań i panów przez nich wprowadzonych.

Notatki literackie i artystyczne.

Muzeum Dzieduszyckich we Lwowie i jego twórca. Pod tym tytułem znajdujemy w ostatnim numerze „Tygodnika ilustrowanego“ wyczerpujący artykuł pióra dra Adama Bienkowskiego. Daje on dokładny przegląd zbiorów, gromadzonych przez fundatora lat tyle z ogromnem zamilowaniem i znanstwem. Artykuł ciekawy urozmaicać liczne zdjęcia fotograficzne, dokonane bardzo starannie przez znaną artystyczną firmę lwowską, p. Popiela (dawniej Henner). Prócz tego podaje „Tygodnik“ portret śp. Włodzimierza hr. Dzieduszyckiego i podobiznę medalu, na cześć jego wybitego w roku 1877.

Występy gościnne p. Heleny Marcello w teatrze czeskim w Pradze, zdobyły jej wielkie uznanie zarówno krytyki jak i publiczności.

Co to jest miłość?

Odpowiedź Rodociowi.

Zdziwiło mnie to bardzo, szanowny Rodociu, Skąd przyszła Ci tak nagle do miłości wena... Czy to zabawka tylko, tak — na bezrobociu, Czy zapal Bergeraca, albo też Ibsena — Tego nie wiem; lecz muszę powiedzieć Ci, bracie, żeś mocno przeholował w swoim referacie... Skreśliłeś dla miłości niby dogmat — taki, którymś ma podlegać śmiertelnik wszelaki; Tymczasem dziś wie o tem nieledwie już dziecię. Ze orzeczeniu Twemu kłam zadaje życie. W miłości paragrafów, ni kodeksu nie ma, Lecz działa ona tylko czuciem i oczyma: I jak dwóch różnych liści nie znajdziesz w naturze, Tak miłość zawsze inna w każdej ludzkiej skórze: Bo każdy z jej kielicha inna rozkosz pije, I stał z miłości jeden chudnie — drugi tje... A jeżeli Ty miłość równasz z porażeniem I twierdzisz, że w człowieku wówczas zamiera Wszystko już bez wyjątku — nawet cześć i chwała — To muszę Ci powiedzieć na to — z przeproszeniem. — Ze wtedy z miłosnego Twoego bohatera Staje się już poprostu ideal cymbala, Ktoregoby niewiasta już nie pokochała. Zatem mylnie jest Twoje o miłości zdanie... Ja miłością nazywam tylko dwu dusz zlanie, Gdzie się obaj spólnicy kochają wzajemnie Takimi, jak na drodze życia się spotkali: Wieg żaden z nich nie może działać tam ujemnie I nie mogą już wtedy marnować spólnicy. Nie z tego, co do wspólnej złożyli skarbnicy; Inaczejby swą spółkę sami rozwiazali... O — bo miłość prawdziwa — to nie niszczycielka, Przeciwnie — szczytnych celów i dzieł rodzicielka! A Ty powiadasz, bracie, że można z miłości Wyznać się ze wszystkich i spaść do nieościei... O wybac; gdzie panuje popęd tak niezdrowy, To już tam o miłości nie może być mowy; Tam z namiętności tylko człowiek już szaleje, A świat go zowie głupcem i z niego się śmieje! Więc daruj, że zakończę zdaniem całkiem szczerem. Nie baw Ty się w Amora — wolisz być Satyrem. Fr. Waligórski.

Izba sądowa.

Sambor 27 marca.

(Policja m. Sambora przed sądem). Przewodniczący radca Dobrzański, jako wotanci zasiadający radcy Kohman, Reiner i Łorek, oskarża zast. prokur. Zakrzewski, broni Drozda, Rzepkę, Kopcuchę, Isańskiego i Hreczacha dr. Schneider, sierżanta Rabeję dra. Aleksandrowicz.

Oskarżenia odpowiadają z wolnej stopy, a nawet pełnią służbę. Jan Sanocki zbiegł do Ameryki.

Dr. Aleksandrowicz postawił wniosek niekompetentności sądu. oskarżeni bowiem nie dopuścili się zbrodni gwałtu publicznego, lecz nadużyli władzy. Trybunał po naradzie wniosek odrzucił.

Oskarżony Jan Rabej, od lat 9 sierżant policji, twierdzi, że wszystko spełniał jedynie na rozkaz inspektora Eitnera, kompetencja jego nie różniła się od kompetencji zwykłego policjanta, jedynie nadzór nad innymi policjantami należał do niego. Przysięstwowanych badał sam Eitner, gdy badania te nie odnosiły skutku, stosownie do otrzymanej instrukcji, wymuszał zeznania. Maszynkę zastał Rabej na strażnicy, była jednak popsuta i dopiero z polecenia Eitnera naprawiono ją. Nie torturowano jednak nigdy przysięstwowanych. Dalej przeży Rabej, aby namawiał Dobrowolskiego do fałszywych zeznań na swoją korzyść, lub też zeznał fałszywie w sprawie Matygi i tow.

Oskarżeni Onufry Hreczuch, Jan Isański, Józef Rzepka, Maciej Kopcuch, Jan Kalita, Józef Wojtaszek i Piotr Matyga zeznają, że Rabej pociął im przez balowanie wymuszane zeznania na aresztowanych. Piotr Matyga jest właśnie tym, którego doniesienie spowodowało sąd do dokładniejszego zbadania sprawy. Matyga zeznaje, że nieraz był świadkiem katowania aresztowanych przez Rabej, z których wielu mialo.

Poprzednio obawiając się utraty służby, a więc czekającej go nędzy wraz z żoną i 6-letnim dzieć, ukrywał wszystko, w końcu jednak nie mógł dłużej wytrzymać i doniósł o wszystkim magistratowi.

Przesłuchany popołudniu osk. 15 letni chłopak slusarski, Wilhelm Kirschbaum, zeznaje, że poprzednio fałszywie zeznał, obawiając się następstw wobec wyznania prawdy, zresztą zeznał tak poleci mu majster jego Ziegler.

O godz. 2 po południu przewodniczący odczytał rozprawę do godz. 4.

Kraków 27 marca.

(Oszustwo).

Rozprawa przeciw byłemu notariuszowi Rogalskiemu odbywa się dziś w wielkiej sali sądowej. Świadkowie zeznaniami swoimi bardzo obciążają oskarżonego.

Rozprawa przeciwnie się poza pierwotnie wyznaczony termin czterodniowy.

TEATR.

(„Chrzest ognia“, obraz dramatyczny w jednej odsłonie, z dziejów mecenaszów naszego ludu, napisał Lechita).

Są tematy, które, w szatę teatralną przyoblezione, wymagają wprost mistrzowskiego obrobienia, ogromnej znajomości sceny i subtelnego odczucia obmyślonych efektów, jeżeli oparta na nich sztuka liczyć ma na powodzenie. Do tematów takich należą przedewszystkiem dzieje martyrologji narodowej, ów wieńiec cierniowy, uwięz w walk bezradziejszych, lez i goryczy, z porwów plomieniowych i szlachetnych, z poświęceń bohaterów, w imię wiary i umiłowanej ojczyzny.

Lechita, pisząc „Chrzest ognia“, miał niewątpliwie jaknajwznieksze intencje: niestety, w danym wypadku, intencje same nie wystarczają. Epizod, wyrwany z historii „nawracania“ nieszczęsnego Podlasia na prawosławie, uściśniony szablonowo i nieprecyzyjnie, ukazał się wczoraj oczom widzów w konturach — miejscami rżącymi ostrymi, to znów zamazanych i niedostatecznie uprawdopodobnionych: proces zaś psychologiczny, odbywający się w duszy bohatera, gotowego przed chwilą do zapisania siebie i dzieci „na carskie“, a za chwilę zdecydowanego na czyn heroiczny poświęcenia za wiarę, nie został ujawniony dość jasno, a przez to straciła sztuka wiele z literackiej swojej wartości.

Artyści, z p. Chmielińskim na czele, czynili ze swej strony wszystko, co było w ich mocy, zadanie ich jednak było zbyt trudne. Z załem stwierdzić też trzeba, że „Chrzest ognia“ nie wywarł na słuchaczach tego wrażenia, jakiego, z uwagi na temat i tendencję, się oczekiwało. Lzydor Kuncewicz.

Lwowski „Sokół“

Przy komplecie 91 członków odbyło się wczoraj wieczorem, pod przewodnictwem wiceprezesa p. Romanowskiego, walne zgromadzenie lwowskiego „Sokoła“. Czy influenza tak przezwiedziła chwilowo druhow, czy obojętność dla sprawy sprawiła tak mały komplet, niewiadomo, dość, że udział w stosunku do liczby członków, bardzo był mały...

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania wydziału i komisji rewizyjnej, nastąpiły wybory, które dały następujący rezultat:

Wybrani zostali do wydziału na lat 3: Miecz. Ziolkowski, Edward Friedrich, Romuald Kwiatkowski, dr. Stanisław Obmiński, dr. Teofil Stachiewicz, Karol Walter; do komisji rewizyjnej na rok 1: dr. Bernard Goldman, Stanisław Sasiada, Narcyz Ulmer, Ferdynand Włoszyński, Franciszek Żmudziński; do sądu honorowego na 1 rok, jako członkowie: Józef Albarowicz, Erazm Jahl, Adam Kościelicki, Wincenty Kuczabski, dr. Emil Lateiner, dr. Kazimierz Łuczkievicz, Piotr Maksymowicz, Juwual Niewiadomski, Jarosław Pieniążek, dr. Leonard Stahl, Albin Todschindler, Mieczysław Ziolkowski; jako zastępcy: Roman Ludwik Bumel, Marcin Czyżek, Jan Gułay, Ludwik Hickiewicz, Władysław Kossak, Edward Kukawski; delegatami do Związku na rok 1: dr. Kazimierz Czarnik, Antoni Durski, dr. Ksawery Fiszer, Władysław Janikowski, Klemens Kolakowski, dr. Wiktor Legeżyński, dr. Stanisław Obmiński, Józef Padewski, Henryk Rewakowicz, Ignacy Romanowski, Narcyz Ulmer, Alojzy Walk.

Grono członków postawiło wniosek, aby podnieść wkłady z 8 koron rocznie na 12. Wniosek ten przyjęto w zasadzie z poprawką dra Legeżyńskiego, aby nie oznaczać stałej cyfry, lecz polecić wydziałowi, ihy się zastanowić i zdał sprawę na najbliższem walnem zgromadzeniu, czy i o ile należałoby unormować wkłady, aby umożliwić jak największy udział członków pod względem ćwiczebnym. Do wydziału również odesłano wniosek p. Abancourta, na zamianowanie druha Antoniego Durskiego członkiem honorowym. Jakkolwiek wniosek ten postawiony został przy akłamacji wszystkich członków, to jednak p. Romanowski zaznaczył, że wobec stosunku, jaki względem Tow. p. Durski zajmuje, musi on być poprzednio przez wydział rozpatrzone. Uchyłono także na razie kwestję wyboru prezesa, bo dr. Dziedzielewicz formalnej rezygnacji na piśmie nie wniósł.

Przenawiał jeszcze p. redaktor Kolakowski o potrzebie rozruszania życia towarzyskiego wśród sokolstwa, poczem zebranie zamknięto.

Manifestacje socjalistyczne.

Wczoraj odbyły się dwa zgromadzenia ludowe, zwolane przez socjalistów, a mianowicie w lokalu stowarzyszeń robotniczych: „Siła“ przy ul. Sykstuskiej i „Ognio“ przy ul. Ossolińskich. Na zgromadzeniach tych, mimo dnia robocznego bardzo licznych, motywowali mówcy socjalistyczni, pp.: Hudec, Hankiewicz, poseł Kozakiewicz, Roli Kazimierz i Żelazkiewicz potrzebę zmiany sejmowej ordynacji wyborczej w tym kierunku, aby wybory do sejmiku były tajne i powszechne i aby kurje były zniszczone.

Przemówienia te zakończyły się uchwaleniem rezolucji, domagającej się rychłego dokonania reformy ordynacji wyborczej do sejmiku.

Ponadto uślowano uchwałę, aby przy końcu powyższej wspomnianej rezolucji umieścić gwałtowny protest przeciw rzekomym nadużyciom przy ostatnich wyborach do sejmiku, a przedewszystkiem przeciw presji, wywieranej na zwolenników Daszyńskiego. Rezolucja ta nie przyszła jednak pod uchwałę, gdyż została skonfiskowana zarówno w „Siła“, jak i w „Ognio“, przez urzędujących komisarzy policyjnych.

Po ukończeniu tych zgromadzeń, około godz. kwadrans na 10 wieczorem usiłowal tłum, idący zarówno z ul. Ossolińskich, jak i z ul. Sykstuskiej, urządzić przed sejmem piskliwą manifestację.

Ale nie udało się to zamiary. Policja, przypuszczając, że i w tym roku, jak w poprzednim, zerucha sokaliści urządzić przed sejmem w dniu jego otwarcia demonstrację, zamknęła zawczasu silynym kordonem żołnierzy policyjnych ul. Ossolińskich i ul. Kościuski. Tłum doszedłszy do tych ulic i ujrzawszy niespodzianie bagnety, musiał się, rad nie rad, cofnąć.

Mimo to jednak manifestanci nie dali za wygraną. Nie tedy, to taniejszy, różne sa drogi do sejmiku. Tłum poszedł tedy gwizdząc i śpie-

wając w dół ul. Sykstuską, aby z ul. Karola Ludwika dostać się w ul. Trzeciego Maja. I znowu trud był nadaremny — i tam ulica była zamknięta a silynym kordonem.

Ale i tym razem nie dał tłum za wygraną. Z jakimś straszynym, żywiołowym uporem koniecznie chciał się dostać przed gmach autonomji. „Od placu Smolki — wolano — wolna droga“. „Wolna? Nie. I tam bagnety... To ostatnie rozczarowanie ostudziło tłum. Zaczęło się rozchodzić. Za chwilę, była już prawie godz. 10-ła, ucieliły wrzeszcz krzyki i nula „Czerwonego sztandaru“.

Przez cały wieczór, z powodu spodziewanej manifestacji, pełnili służbę na inspekcji prawie wszyscy komisarze policji.

Zagadkowy wypadek.

Niezwykłe sensacyjny wypadek, miał miejsce w Wilnie w nocy z 15 na 16 bm.

Pomiedzy 2 a 3 godz. w nocy dały się słyszeć krzyki przeraźliwe w mieszkaniu od frontu, zajętem przez pracownię i mieszkanie cyrulika Blondesa. W chwilę później na ulicę (róg Tatarskiej i Skórzanej) wybiegła kobieta, wołając rozpaczliwie o ratunek. Stróż nocny z domu sąsiedniego pospieszył jej na pomoc i zdołał ją doprowadzić do mieszkania stróża z domu pobliskiego, wiedząc, iż jest krewną jego. Tu się okazało, że dziewczyna, Wincenta Grudzińska, ma dwie rany, na szyi i rękę.

Obaj stróże niezwłocznie udali się w towarzystwie policji do mieszkania cyrulika Blondesa, lecz znaleźli już drzwi zamknięte, a po ich wyparciu, samego Blondesa dopiero wstającego z łóżka.

Na hałas spowodowany wejściem policjanta i stróżów, wpadło do mieszkania również kilku dorozkaczy starowieców i kilku żydów, przyczem miała miejsce bójka zacięta, którą zaledwie zdołano uśmierzyć, a Blondesa umieścić w dorożce i odstawić do cyrkułu. Do cyrkułu dostawiono także poranioną Wincentę Grudzińską i niezwłocznie spisano odpowiedni protokół, poczem Blondesa osadzono w więzieniu, a Grudzińską w szpitalu miejscowym.

Zeznania stron są sprzeczne.

Wincenta Grudzińska młoda, zdrowa, o miłym wyrazie twarzy wiejska dziewczyna, przybyła do miasta przed dziesięciu dniami i wstąpiła na służbę do Blondesa. Twierdzi, że w nocy owej mając wiele roboty, wstała i zajęła się myciem podłogi. Wtedy to weszło do pokoju dwóch żydów z osłoniętymi twarzami i jeden z nich rzucił się ku niej z brzytwą. Odparła główne uderzenie i uległa dzięki temu lżejszym poranieniom. W napastniku poznała Blondesa po charakterystycznych pończochach, które zwykł nosić. Nie jest pewna, lecz zdaje się jej, że na jej krzyk wpadło jeszcze kilku żydów do tegoż samego pokoju, poczem udało się jej uciec na ulicę.

Blondes natomiast zeznaje, że zbudzony w nocy ze snu przez złodziei, chcących go prawdopodobnie okraść, bronił się brzytwą i nie pamięta, czy ranił kogo lub nie. — Jest przekonany, że służąca była w znowie ze złodziejami i ich wpuszcila do mieszkania.

Wobec takich sprzeczności w zeznaniach stron, ogólnego wzburzenia i przeróżnych gawęd, władze śledcze i sądowe rozpoczęły niezwłocznie badanie. Można tedy oczekiwać, że już wkrótce wszystkie okoliczności zostaną dostatecznie wyjaśnione.

Nowe akumulatory.

Dr. Zdzisław Stanecki, asystent przy katedrze elektrotechniki na politechnice lwowskiej, wynalazł nowe akumulatory, których zastosowanie będzie doniosłe na polu elektrotechniki. Powiodło się mianowicie wynalazcy utworzyć w drodze chemicznej płyty do sporządzania akumulatorów, które są bardzo twarde i porowate, a tak pojemne, że akumulatory systemu dra Staneckiego są osm razy silniejsze od akumulatorów systemu Tudora, a 4—5 razy silniejsze od akumulatorów sytemu Polaka, które uchodzą za najlepsze. Dotychczas zastosowanie akumulatorów na polu elektrotechniki szwankowało właśnie z tego powodu, że są one w stosunku do swojego ciężaru za mało pojemne i za słabe, skutkiem czego zastosowanie ich szczególnie jako motorów do ruchu przy tramwajach i automobilach jest bardzo ograniczone, gdyż akumulatory takie za rychło się wyczerpują i często muszą być zmieniane względnie na nowo ładowane. Akumulatory systemu dra Staneckiego zapobiegają temu brakowi, są bowiem, jak wspomniano, znacznie silniejsze i pojemniejsze, tak, że będą mogły być korzystnie zastosowane nie tylko przy baterjach stałych, ale także jako motory dla poruszania tramwajów i automobilów. Ponieważ nadto koszt wytworzenia akumulatorów dra Staneckiego są bardzo małe, wynalazek naszego rodaka ma zapewnić widoki powodzenia i wszechstronnego zastosowania.

Opatentowanie wynalazku we wszystkich ważniejszych państwach Europy, tudzież w Stanach Zjednoczonych Ameryki jest w toku. Urząd patentowy w Berlinie oddał wyłazek do naukowego zbadania profesorowi politechniki w Charlottenburgu Knoremu, który po przeprowadzeniu doświadczeń i prób doszedł do bardzo korzystnych rezultatów pod względem wartości naukowej i praktycznego zastosowania wynalazku. O nabycie wynalazku traktuje obecnie, jak nam donoszą, jedna z pierwszych instytucji finansowych w Wiedniu.

Sprawa lwowskiej Politechniki.

Rozpoczęte onegdaj układy między profesorami: Dziwińskim, Kępińskim, Laską, Łazarskim i Wołoszcakiem a 7-ma słuchaczami, wybranymi przez poufne zebranie słuchaczy, nie doprowadziły niestety do pożądanego rezultatu.

Wczorajsze przedpołudnie nie przyniosło również porozumienia.

Rektor Niementowski, który leży chory, oświadczył deputacji młodzieży, która u niego się zjawiała, że ani nie może znieść zasystowania wykładów, ani pozwoli na wiec, bo obecnie w sprawie politechniki wszystko wyłącznie i jedynie zależy od namiestnika.

Zanim ta deputacja udała się do namiestnika, zgłosił się do niego na audyencję prywatną prof. Dziwiński, aby wstawić się za infodzieją. Próż prof. Dziwiński w tym sanym celu był u namiestnika również prorektor Bisanz.

Namiestnik, gdy u niego zjawiała się młodzież, oświadczył, że natychmiast znieśli zasystowanie wykładów, jeśli mu zaręczą, że zachowywać się będzie spokojnie. Deputacja nie chciała jednak tego uczynić, mówiąc, że tylko wtedy mogłaby brać odpowiedzialność, gdyby do zaręczenia spokoju upelnomocnioną była przez reprezentację ogółu słuchaczy, tj. przez wiec.

Na tę odpowiedź oświadczył namiestnik, że nie może jeszcze pozwolić na zniesienie zasystowania wykładów, bo z wszystkiego widzi, że młodzież dotąd jeszcze nie weszła w siebie, jeszcze się nie uspokoiła.

Profesorowie polittechniki mimo tego sądzą, że uda im się tak sprawę poprowadzić, iż namiestnik już w najbliższych dniach znieśli zasystowanie wykładów.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Wiedeń 27 marca. Na dzisiejszym plenarnym posiedzeniu wiedeńskiej izby giełdowej obradowano nad petycjami w przedmiocie zniesienia notowań procentowych. Izba przekazała te petycje komitetowi dla notowań kursowych z poleceniem, aby jak najrychlej przedłożył sprawozdanie.

Berlin 27 marca. Dziś ukonstytuuje się nowa giełda zbożowa (*Produeten Börse*). Oficjalne notowania cen rozpoczynają się w przyszłym tygodniu.

Wiedeń 27 marca. (*Targu nu wolty*). Na wczorajszy targ zwieziono bydła rogatego na rzeź ogółem 4064 sztuk. W tem było z Galicji 556 sztuk, z Bukowiny 24 sztuk.

Przebieg targu spokojny.

Ceny podniosły się o 33-33 k. Z całego spędu pozostało niesprzedanych 96 sztuk. Wołów z Galicji i Bukowiny sprzedano 103 sztuk po 54—62 koron., 227 sztuk po 63—67 k., 203 sztuk po 68—72 k., 29 sztuk po 73—79 k., za 100 kg. metr. żywej wagi.

Buhaje podtuczone sprzedawano po 52—67 k., krowy podtuczone po 52—62 k.; bydło chude dla masarzy po 34—51 k., za 100 kg. metr. żywej wagi.

Towarzystwo dla ubezpieczenia gradowego i reasekuracyjnego „Meridionale” w Tryjeście. Po dwa poprzednich, bardzo niekorzystnych latach, wydobyło Towarzystwo ubezpieczenia od gradu „*Meridionale*” w roku 1899 znowu zadowalający wynik, do czego się mniej, lub więcej przyczyniły wszystkie kraje, w których towarzystwo to pracuje. Sprawozdanie, przedłożone odbytemu na dniu 26 marca walnemu zgromadzeniu, zawiera następujące ważniejsze szczegóły:

Dochód z premji w dziale gradowym wynosi koron 4.325.361 — wobec k. 4.157.742 w roku poprzednim; tytułem odszkodowania wypłacono koron 2.251.537 — wobec koron 4.908.094 w roku poprzednim. Za ubezpieczenia reasekuracyjne w dziale ogniowym, pobrano tytułem premji koron 740.520 — wobec k. 650.619; szkody w tym dziale, pochłonięty z uwzględnieniem rezerwy szkodowej koron 609.100, a tytułem rezerwy premijnej wstawiono w rachunek k. 370.260 (50% dochodów premijnych).

Uwzględniwszy już znaczne zasilenie rezerw, okazuje się zysk w kwocie koron 318.307, który umożliwia wypłatę dywidendy w kwocie 32 koron od akcji.

Prócz kapitału akcyjnego w kwocie koron 3.000.000, posiada towarzystwo rezerwy w kwocie koron 1.677.787, które wzrosło o koron 880.642 wobec roku poprzedniego. — Jeneralna agencja: plac św. Ducha l. 3.

Bank rolniczy we Lwowie. Lwów 27 marca. (Dziś notujemy za 100 kg. loco Lwów. — Waha koronowa.) Pszenica gotowa 14 — do 14,60, pszenica na termin 14 — do 14,20; żyto gotowe 10,80 do 11,20, żyto na termin 10,40 do 11 —; owies obrotowy 10,50 do 10,60, owies na termin 9,80 do 10 —; jęczmień pastewny 9,20 do 10 —, jęczmień nowy 22 — do 26 —; rzepak nowy 21,50 do 22,50; linianka — do —; groch pastewny 11,20 do 12 —, groch do gotowania 13 — do 30 —; wyka 11,60 do 13,50; bobik 10,40 do 11 —; hreczka — do —; kukurydza nowa — do —, kukurydza stara — do —; chmiel za 50 kilo — do —; konieczyna czerwona 150 — do 180 —, konieczyna biała 100 — do 140 —, konieczyna szwedzka 140 — do 170 —; tymotka 52 — do 64 —.

Spirytus *puritas* Tarnopol 36 — 37 —, na termin 33,50 do 34,50.

Uspokobienie co do pszenicy i żyta, o cokolwiek lepsze.

Wiedeń 27 marca. (*Gielda zbożowa*). (Kursa w koronach i po 50 kilogramów.) Pszenica na wiosnę od 7,65 do 7,66, na maj-czerwiec od 7,66 do 7,67, na jesień od 7,85 do 7,86; żyto na wiosnę od 6,67 do 6,69, na maj-czerwiec od 6,70 do 6,72, na jesień od 6,85 do 6,86; kukurydza na maj-czerwiec od 5,59 do 5,60, na czerwiec-lipiec od — do —, na lipiec-sierpień od 5,68 do 5,70; owies na wiosnę od 5,26 do 5,28, na maj-czerwiec od 5,32 do 5,33, na jesień od 5,61 do 5,63; rzepak na styczeń-luty od — do —, na sierpień-wrzesień od 13,20 do 13,30; olej rzepakowy na kwiecień-maj od 33 — do 34 —, na wrzesień-grudzień od — do —. Tendencja słaba.

Budapeszt 27 marca. (*Gielda zbożowa*). (Kursa w koronach i po 50 kilogramów.) Pszenica na kwiecień od 7,45 do 7,46, na październik od 7,68 do 7,69; żyto na kwiecień od 6,31 do 6,32, na październik od 6,51 do 6,52; owies na kwiecień od 4,91 do 4,92; kukurydza na maj od 5,30 do 5,31; rzepak na sierpień od 12,95 do 13 —. Oferty na pszenicę miernie. Chęć kupna słaba. Tendencja spokojna.

Wiedeń 27 marca. (*Gielda towarowa*). Cukier surowy od k. 26,65 do —. Tendencja stała. Nafta galicyjska od k. — do —. Tendencja niezmienniona. Spirytus od koron 39,60 do —. Tendencja bez ochoty.

Wojna.

(Telegramy „Dziennika polskiego”).

Londyn 27 marca. „Times” donosi z Bloemfontein pod datą 25 marca, że tak długi pobyt wojsk angielskich w Bloemfontein spowodowany jest stosunka i panującymi w okupowanej części kraju. Okolice położone za ple-

cami siły zbrojnej muszą bezwarunkowo być zupełnie uspokojone. Rządy wojskowe funkcjonują wprawdzie znakomicie, należy jednak być nadzwyczajnie uważnym w postępowaniu z pozornie tylko lojalnymi mieszkańcami niektórych okręgów.

W izbie gmin oświadczył Wyndham w odpowiedzi na odnośne zapytanie, że wobec doniesień, że w obozie Cronjona znaleziono eksplozję pociski karabinowe, wobec licznych doniesień lekarskich, o ranach zadanych tymi kulami wielu nieprzyjacielskim żołnierzom, w końcu wobec odpowiedzi Krügera i Steina na protest marszałka Robertsa, przeciwko używaniu takich pocisków, dalsze postępowanie w tej sprawie jest na razie niemożliwe.

Nowy Jork 27 marca. Onegdaj odbył się w Baltimore wielki miting, na którym wyrażono sympatię dla Boerów. W mitingu brał także udział były poseł transwaalski Montagu — White, który powiedział, że o bliskim końcu wojny nie ma inowu i że nastąpią jeszcze zdarzenia, które zadziwią cały świat.

Londyn 27 marca. „Daily News” donosi z Bloemfontein dnia 25 b. m.: Jeneral French z jazdą powrócił tu, nie zetknąwszy się nigdzie z nieprzyjacielem. Znaczna ilość burgherów złożyła broń w tych okolicach, w których był French.

„Daily Mail” donosi z Ladysmith 25 bm.: Dziś rozpowszechniła się tu wiadomość, że Boerowie silnie ufortyfikowali i ciężkimi działami obsadzili przemyślny van Reenen w górach Draken. To samo pismo donosi z Kapsztadu pod datą wczorajszą: Dziś wyruszyła z Kimberley silna ekspedycja wojenna do Griqua-łown.

Kapsztad 27 marca. Gubernator Milner udał się wczoraj do Bethulie.

† Florjan br. Ziemiałkowski.

(Telegramy „Dziennika polskiego”).

Wiedeń 26 marca (godz. 10 wieczorem). W stanie zdrowia bar. Ziemiałkowskiego zaszło znaczne pogorszenie. Lekarze oświadczają, iż nie ma najmniejszej nadziei utrzymania go przy życiu. Jak długo jednak potrwa walka ta między śmiercią a życiem, zależy od odporności organizmu. Około godziny 9-ej skonałostowano kilkakrotnie collapsus (osłabienie bicia serca i ogólny upadek sił organizmu).

Chory jest przytomny. Dziś czytał z zajęciem listy osób, dowiadujących się o jego zdrowiu.

Czesarz kilkakrotnie dowiadywał się wczoraj o jego zdrowiu.

Cnociać pacjent jest przytomnym, to jednak nie ma świadomości, że stan jego jest tak groźny. Przeprasza ciałę otoczenie, że swą chorobą sprawia mu tyle kłopotu.

Wiedeń 27 marca. Wydany wczoraj wieczór biuletyn o stanie bar. Ziemiałkowskiego stwierdza obniżenie się ciepłoty poniżej normalnej i wielką nieregularność pulsu. Subiektywny stan chorego jest w istocie gorszy, zaś obiektywny niezmiennym.

Wiedeń 27 marca. Dziś rano o godz. 8 wydal ordynujący lekarz, dr. Kowalski, następujący biuletyn o stanie bar. Ziemiałkowskiego. Ogólny stan chorego znacznie się pogorszył. Zarówno objawy subiektywne, jak o obiektywne, są coraz niekorzystniejsze. Siły chorego utrzymuje się jeszcze tylko sztucznie. Otoczenie chorego przygotowane jest na wszystko najgorsze.

Wiedeń 27 marca. Florjan baron Ziemiałkowski nie żyje.

Do godz. 12tej w nocy był jeszcze śp. Ziemiałkowski przytomnym i mówił. O północy rozpoczęła się agonia, która trwała 12 godzin. Dziś o godz. 12 m. 20 w południe (czas wiedeński) br. Ziemiałkowski wydał ostatnie technienie. Łoże konającego otaczali: żona, siostrzenica Marja Rozborska, oraz pp. Witold Lewicki i Nowiński.

Wiedeń 27 marca. Cesarz polecił dziś także dowiedzieć się o stanie zdrowia bar. Ziemiałkowskiego. W chwili, gdy kurjer cesarski przybył, by polecenie to wykonać, br. Ziemiałkowski zakończył życie.

Śp. dr. Florjan baron Ziemiałkowski urodził się dnia 28 grudnia 1817 r. w Berezowicy w Galicji. Studja gimnazjalne i uniwersyteckie ukończył we Lwowie i w r. 1840 uzyskał stopień doktora praw, poczem został mianowany adjunktem na wydziale prawniczym uniwersytetu lwowskiego. W r. 1841 jako posłakowany o udział w akcji patriotycznej młodzieży, uwięziony został pod zarzutem zbrodni stanu i przesiedziawszy półzwarta roku w więzieniu śledczym, został skazany na śmierć. Cesarz go jednak ulaskawił. W r. 1848 miasto Lwów wybrało go posłem do austriackiej rady państwa, gdzie należał do najwybitniejszych członków jej komisji konstytucyjnej. Pierwszorzędny był też udział jego w wypracowaniu przez wspomnianą komisję t. zw. „komierzyjskiego” projektu konstytucji. Po rozwiązaniu parlamentu był internowany przez 10 miesięcy w Tyrolu. W r. 1850 powrócił do Lwowa i chciał utworzyć kancelarię adwokacką, ale nie otrzymał na to od rządu, jako rewolucjonista, zezwolenia. Wstąpił więc, jako doradca prawny do filji Zakładu kredytowego. W r. 1860 m. Lwów wybrało go posłem na sejm, a sejm członkiem wydziału krajowego. Obwiniony o popieranie powstania w r. 1863, znalazł się znowu wraz z wielu innymi patriotami przed sądem, który go skazał na trzyletnie więzienie.

Odzyskawszy wolność 19 listopada 1865 r. wnet znowu pojawia się na polu życia politycznego. Stanisławów wybrał go posłem do sejmiku, a dnia 2 marca 1867 wybrany został posłem do rady państwa. Dnia 20 maja 1867 r. cesarz mianował go drugim jej wiceprezydentem, a 22 listopada 1867 r. został przez izbę wybrany drugim wiceprezydentem i pozostał na tem stanowisku do r. 1869. Z wyboru parlamentu brał również udział w pracach deputacji tegoż dla ugody z Węgrami, tudzież w komisji dla wypracowania projektu konstytucji. W roku 1872 wybrany został prezydentem m. Lwowa. Na stanowisku tem położył dla miasta ogromne zasługi. Zaznaczyć należy, że dr. Ziemiałkowski przedewszystkiem zabrał się energicznie do zorganizowania elatu urzędniczego wszelkich działów służby miejskiej, tudzież porządku obrad rady miejskiej; za jego rządów uchwaliła reprezentacja miasta wszystkie regulaminy i ustawy służbowe, a organizacja ta,

dokonana wówczas, była podstawą do wszystkich późniejszych. Rządami swymi w mieście zwrócił dr. Florjan Ziemiałkowski uwagę najwyższych czynników, rządzących monarchją. W roku 1873 21 maja został powołany do rady korony, jako minister dla spraw galicyjskich w gabinecie Anersperga, na którym to stanowisku niejedną ceną oddał krajowi rodzinennemu usługę; a piastował ten urząd przez lat kilkanaście do 13 października 1888 r. Po ustąpieniu z ministerstwa cofnął się w zacisze domowe i nie brał więcej udziału w życiu publicznym. W r. 1875 otrzymał godność tajnego radcy, a w cztery lata później tytuł barona państwa austriackiego. Posiadał dwa ordery: order żelazny i. kl., nadany mu w r. 1880 i wielką wstęgę orderu Leopolda, nadaną mu w r. 1888.

Sytuacja w Austrii.

(Telegramy „Dziennika polskiego”).

Wiedeń 27 marca. Prezydent ministrów Koerber przyjmował wczoraj deputację, która zjawiała się pod przewodnictwem posła Auspitz i wręczyła mu petycję, domagającą się dla żydów poddanych austriackiej ochrony, zagwarantowanej im ustawami zasadniczymi. Prezydent ministrów przyjął deputację bardzo życzliwie i wyraził ubolewanie nad powodami skarg ludności żydowskiej, prosił, aby go wprost zawiadomiono o każdym uzasadnionem zażaleniu i oświadczył, iż ze swojej strony wszystko uczyni, ażeby poddanym wyznania mojżeszowego zapewnić przyznanie im ustawami równouprawnienie.

Paryż 27 marca. „Temps” pisze, że wiedeńska konferencja pojednawcza stanowi olbrzymi krok naprzód w porównaniu z nieustannymi dotychczasowymi sprzeczkami i kłótniami stronniczymi parlamentarnych. Jest w tem zarazem i nagroda i równocześnie logiczna konsekwencja rozzumnych i pracowitych wysiłków, ażeby duchy skierować na drogę dyskusji to znaczy pokój. Dzięki prezydentowi ministrów drowi Koerberowi, skończył się przynajmniej częściowo paraliż, jakim dotknięta była rada państwa.

DEPESE

telegraficzne i telefoniczne.

Z sejmów.

Berno mor. 27 marca. Na wczorajszym posiedzeniu sejmowy namiestnik, hr. Zirotin, przemówił najpierw po niemiecku, potem po czesku, zapewniając, że będzie działał bezstronnie dla dobra kraju i dokładał usilnych starań, aby doprowadzić do porozumienia między obu narodowościami. Mowę namiestnika przyjęto oklaskami. Następnie odczytano wniosek w przedmiocie upaństwowienia kopali węgla na Morawy, dalej interpelację z powodu wydalenia jednego Morawczyka z górnego Śląska, wreszcie interpelację w sprawie nierównomiernego traktowania obu języków krajowych, że strony morawskiej dyrekcyi poczi i telegrafów.

Czerinowce 27 marca. Sejm bukowski otwarto — jak zwykle — entuzjastycznie przyjętym okrzykiem na cześć cesarza, poczem jednogłośnie przeprowadzono wybór poszczególnych komisji.

Praga 27 marca. Na wczorajszym posiedzeniu sejmowy czeskiego odczytano pismo posła Iro, w którym tenże zastrzegł się przeciw temu aby jego współdziałal w obradach sejmiku tak pojnowano, jakoby on uznawał przynależność Egerlandu (określnie chebskiego) do Czech, przeciwnie posel Iro podnosi prawnopanstwowe odosobnienie Chebu. Następnie odczytano interpelację w sprawie rzekomego dostarczenia dział dla Anglii, tudzież interpelację w sprawie strejku węglowego, mianowicie w jaki sposób rząd zamierza zaradzić brakowi węgla i nieusprawiedliwionemu podwyższeniu cen.

Opawa 27 marca. Sejm szlaski odbył wczoraj posiedzenie pod przewodnictwem kardynała Koppa. Po załatwieniu rozmaitych prośb o subwencję lokalnej natury, porządek dzienny został wyczerpany. Następnego posiedzenia odbędzie się w środę.

Wiedeń 27 marca. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmiku dolno-austriackiego, marszałek poświęcił serdeczne wspomnienia zmarłemu członkowi izby panów Dumbie. Następnie dokonano wyboru sekretarzy i kilku komisji.

Wiece adwokatów.

Wiedeń 27 marca. Wiece delegatów austriackich izb adwokatów przyjął jednogłośnie wniosek referenta dra Ruzicki, dotyczący utworzenia stałej reprezentacji wszystkich austriackich izb adwokatów. W dyskusji brali udział między innymi drowie Rosenblatt i Wilkosz z Krakowa, Mester z Przemyśla, Stewermann z Sambora.

Następnie przedmiot dyskusji stanowiły wnioski, dotyczące pozycji adwokatów wobec postępowania w procesie cywilnym. Referent posel na sejm Benedikt wniosł kilka rezolucyj, dotyczących zniesienia całego szeregu wad w zastosowaniu procedury w procesie cywilnym, dotyczących prawa przemawiania adwokatów i innych tego rodzaju wadliwości. W dyskusji podniesiono kilkakrotnie skargi przeciwko sposobom interpretacji regulaminu procesowego, przeciwko traktowaniu adwokatów przez sędziów i rzekomo nieprzyjaznemu usposobieniu administracji sądowej. Głosowanie odłożono na dzisiaj.

Wiedeń 27 marca. Obrady na wczorajszym posiedzeniu wiece adwokatów były bardzo ożywione. Szczególnie nad wnioskiem dra Kanna z Wiednia, który zwrócił się przeciw tajnym rozporządzeniom, wydanym przez zarząd sprawiedliwości przeciw adwokatom. Dr. Kann mówił w dalszym ciągu, iż w ostateczności należałoby się chwycić strejku. Wniośł też ostrą w tym duchu rezolucję.

Przeciw tonowi rezolucji przemawiał wśród wielkiego niepokoju dr. Wilkosz z Krakowa, twierdząc, że może to tylko szkodzić sprawie. Wywiał za na ten temat bardzo ożywioną dyskusję.

Wywody dra Wilkosza zbijał dr. Löwentstein ze Lwowa i oświadczył, że on nawet otrzymał polecenie od lwowskiej izby adwokackiej, aby wniosł strejk, jednak tego dotychczas nie czynił, ponieważ są rzeczy, o których się nie mówi, a które się czyni.

W każdym razie dyskusja wskazuje na wiel-

kie wzburzenie wśród adwokatów. Wreszcie referent oświadczył, że komisja zredukując rezolucję ostrzejszą w duchu przeprowadzonej dyskusji. Rezolucja ta na dzisiejszym posiedzeniu będzie przedmiotem obrad.

Wojna rosyjsko-japońska.

Rzym 27 marca. „Gazetta di Venezia” publikuje pultne listy pewnego oficera włoskiego, należącego do eskadry wschodnio-azjatyckiej. Według nich, wszystko przebiegało w Japonii do wojny z Rosją, wskazując ją jako narodową konieczność. Ma być pod tym względem jednomyślnością w rządzie, armii i wśród ludności. Japonia ma być zupełnie gotową do wojny. Armia jest kompletnie zorganizowana, a flota od ostatniej wojny potrójona. Na ostatek, Korea jest przypisaną japońskimi oficerami i żołnierzami. Co się tyczy środków pieniężnych, to pod tym względem liczą w Japonii na pomoc Anglii. Wybuch wojny uważają tam za bardzo bliski.

Z parlamentu francuskiego.

Paryż 27 marca. W izbie deputowanych odbywała się dyskusja nad ostatnimi zajęciami w Martinie, gdzie strzelano do strejkujących robotników. Prezydent ministrów, Waldeck-Rousseau oświadczył, że przesadzono w przedstawieniu niebezpieczeństwa, jakim groziła sytuacja tamtejsza. Rząd wdrożył śledztwo i prosi izbę o współpracownictwo w dziele przywrócenia porządku w Martinie. Izba akceptuje porządek dzienny, wyrażający zaufanie w stałość zamiarów rządu przywrócenia porządku. Dep. Laverne żąda zmiany porządku dziennego; na to rzuciła się na niego dep. Sinyan i uderza go. Po jakimś czasie udaje się obecnym rozdzielić walczących, poczem w dalszej dyskusji uchwalono porządek dzienny, a następnie posiedzenie zamknięto.

Samobójstwo dra Steinkellera.

Kraków 27 marca. Wczoraj w tutejszym zakładzie dla umysłowo chorych dra Żulawskiego, zdarzył się smutny wypadek. Oko bawiący tam od kilku tygodni na leczeniu lekarz niemiecki i kolejowy z Trzebinii, dr. Henryk Steinkeller, powiesił się na drzewiastych stojaku. Dr. Steinkeller był alkoholistą, morfinistą i kokałnistą zarazem, a trzy te namiętności, przybierające u niego wprost formy porażkowego obłądka, zrujnowały dość silny organizm. Chory dopiero w ostatnich czasach zdecydował się poddać się leczeniu, co jednak było już za późno, jak wskazuje nagły napad obłądka, w jakim niewątpliwie popełnił zamach samobójczy. Rano wstał bowiem wesół i spokojny zupełnie, zjadł śniadanie i drugie śniadanie, odbył przechadzkę i powrócił do swego pokoju. Kiedy służący wyszedł od niego, śp. Steinkeller zerwał pasek z podręcznego kufelka swego, nadzierzgnął na sprzączkę, koniec paska przytknął w górze drzwi, w pętle włożył głowę i — rzucił się na dół całym ciałem. Tego rodzaju zamach samobójczy nie byłby sprzeczny śmierci, zwłaszcza, iż zamach sposełstwowo tak szybko, że u samobójcy nie mógł jeszcze nastąpić skręć kręgosłupa i zastosowano natychmiast środki ratunkowe. Jednakże serce, zniszczone nadużywaniem narkotyków, nie wytrzymało nawet chwilowego wstrząśnienia oddechu i obieg krwi. Dr. Żulawski natychmiast zawiadomił o wypadku policję i prokuratorę.

Wiedeń 27 marca. Jak „Wiener Abendpost” donosi, nowy statut i regulamin wyborczy dla miasta Wiednia otrzymał już sankcję cesarską.

„Wiener Abendpost” poświęca nowemu statutowi obszerną uwagę i polemizuje z wywodami poszczególnych dzienników, kończy zaś twierdzeniem, że rząd wprawdzie świadomy jest tego, iż nowy statut nie odpowiada wszystkim usprawiedliwionym rekrymynom i żądaniom, iż on jednak musiał się liczyć z sytuacją, i że pozytywne załatwienie tej sprawy było konieczne.

Wiedeń 27 marca. Areyks, Franciszek Ferdynand udaje się dziś rano do Opoki w Kroczy.

Wiedeń 27 marca. „Wiener Zig.” ogłasza: Prezydent ministrów nadał opróżnioną posadę starszego inspektora w zakładzie dla badania środków spożywczych w Krakowie, chemikowi Leonowi Marchlewskiemu.

Obwieszczenie ministerwa skarbu zarządza, że waluta koronowa ma być wyłącznie walutą krajową przy emisji papierów wartościowych.

Wiedeń 27 marca. Obwieszczenie ministerwa domu ces., wydane na podstawie porozumienia z urzędem najwyższego ochmistrza cesarskiego, opiewa, że ponieważ małżeństwo areyks. Stefana z hr. Lonyay'em nie jest równe i odpowiednio jej stanowisku, nie należy się hrabinie Lonyay w obrębie granic monarchji austro-węgierskiej ani tytuł „królewska wysokość”, ani ranga księżniczki belgijskiej, ani księżnej sasko-koburskiej.

Kraków 27 marca. Śledztwo w sprawie defraudacji w „Sokole” wielkimi, popełnionej przez śp. dra Dziełowskiego, zostało już ukończono i akta oddano prokuratorji celem postawienia wniosku.

Berlin 27 marca. „Norddeutsche Allg. Zig.” upoważniona jest do stwierdzenia, że rozpowszechniona w ostatnich dniach pogłoska o mającym rzekomo wkrótce nastąpić odwołaniu ambasadora niemieckiego w Petersburgu ks. Radolína, jest zupełnie bezpodstawa.

Helsingfors 27 marca. Urzędowa „Finlandzka Gazeta” donosi, że zastępca towarzysza ministra sekretarza stanu dla Finlandji, zamianowany został dotychczasowy nacelnik kancelarji finlandzkiej hr. Anfied.

Rzym 27 marca. Papież przyjmował wczoraj pielgrzymów z Moraw, pomiędzy którymi był także były prezydent ministrów hr. Thun.

Paryż 27 marca. Umarł tutaj admirał Duperre.

Kapstadt 27 marca. Ubiegłej nocy wybuchł tu wielki pożar, który zniszczył wielką ilość budynków, przyczem mnóstwo aktów rządowych zostało silnie uszkodzonych.

Batum 27 marca. Rurociąg naftowy, ciągnący się na przestrzeni 214 wiorst wzduż kolei transkaukaskiej, skończono już budować i poddano komisji mającej go zbadać ostatecznie. Średnica rur wynosi 8 cali, a przeciętna roczna zdolność przepuszczalności rurociągu wynosi 60.000.000 pudów nafty.

Stambul 27 marca. Szawagier sultana Mahmud-pasza (który, jak wiadomo, uciekł niedawno ze Stanbulu), wysłał z Genewy do sul-

tana telegram, zawierający rady co do przywrócenia równowagi w budżecie i protest przeciw podwyższeniu niektórych podatków.

Ostatnie wiadomości i rozmaitości.

Podwyższenie plac oficerskich. „Wiener Tagespost” donosi, że podniesienie gaż oficerskich nie mogło dotychczas nastąpić, gdyż węgierski budżet honweków nie jest jeszcze załatwiony, można się jednak spodziewać, że do maja zostaną już wszystkie przeszkody usunięte. Podwyższenie gaż obowiązujące będzie od 1 stycznia b. r.

Kraków-Zakopane. Dyrekcja kolei państwowych w Krakowie w porozumieniu z wydziałem krajowym z zarządem kolei lokalnej Chabówka-Zakopane, pragnąc ułatwić komunikację, zaprowadza od 1 maja do końca września pociągi osobowe, które wyjeżdżać będą codziennie z Krakowa o godzinie 10 rano min. 20, a przybywać do Zakopanego o godz. 4:50 po południu. A na odwrót pociągi odjeżdżające z Zakopanego o godz. 9:25 rano, a przybywające do Krakowa o 3:45 popołudniu.

Oprócz tego dla ułatwienia wycieczek zaprowadza dyrekcja kolei państwowych osobne pociągi niedzielne i świąteczne, które wyjeżdżać będą w sobotę i dni przedświąteczne o godzinie 5:25 popołudniu z Krakowa, a powracać będą z Zakopanego około godziny 11 w nocy z niedzieli na poniedziałek. Do pociągów tych wydawane będą karty określne za połowę zwykłej ceny.

Krakowscy malarze pokojowi. W krakowskim cechu malarzy pokojowych odbyło się wczoraj burzliwe zgromadzenie. Wytaczano ciężkie skargi przeciw magistratowi, który popiera fuszerów i nie ściera ich. Z tego powodu cała starszyna cechowa złożyła mandaty; jutro zaś uda się do prezydenta miasta i złoży gremialnie swoje karty przemysłowe. Nadto ma być w tej sprawie wniesiony osobny memoriał do namiestnika.

Wiadomości giełdowe.

Wiedeń 27 marca. Zamknięcie giełdy godz. 2 m. 30. Akcje austr. Zakł. kredyt. 235,20. Akcje węg. Zakł. kred. 187 —. Akcje Anglobanku 124,75. Akcje Unibanku 154 —. Akcje Laenderbanku 117 —. Akcje Bankvereinu 135,25. Akcje Bodencredit 252 —. Akcje gal. Banku hipotecznego — —. Akcje kolei państw. 133,50. Akcje kolei państw. 25,30. Akcje tramw. lit. a) 143,25, lit. b) 128,25. Akcje kol. Elbethal 122,25. Akcje kol. Południowej 292,25. Akcje kol. Czerwieniowej — —. Akcje Alpy 201 —. Akcje Kłma Muran 308,75. Akcje przesyłowego Tow. žel. 561 — tow. — —. Akcje fabryki broni 176 —. Akcje tureckie tytoniowe 152,25. Oblig. węg. indemn. 93,29. Renta majowa 99,30. Austr. renta koron 99,50. Węgierska renta koronowa 93,55, 56 l. listy Tow. kred. ziem. 93,50. 4 proc. listy Banku kraj. 94,50. 4 i pół proc. listy Banku kraj. 100,25. 4 proc. listy Banku lit. 92,40. 4 i pół proc. listy Banku hipot. 98 —. 5 proc. listy Banku hipot. 109 —. 4 proc. gal. oblig. propn. 96,25. 4 proc. gal. pożycz. z roku 1893 93,25. 4 proc. pożyczka m. Lwowa 91,25. Losy tureckie 121 —. Marki 118,65. Ruble 255,75, tow. — —.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 27 marca 1900 r.
HOTEL IMPERIAL ul. Trzeciego Maja l. 3, pierwszor

(81)

STRZAŁ W SERCE.
ROMANS.

Przekład z francuskiego.

— Jak on się ma?
— Trochę lepiej. Doktor ma nadzieję...
— Czy mówi w gorączce?
— Nie.
— Nie odzyskał jeszcze przytomności?
— Nie. Jednak dziś dwa razy myślałam, że mnie pozna... Jak się to stanie, to mnie wypędzi...
— Nie powinien cię widzieć! Skoro doktor powie, że niebezpieczeństwo minęło, powróć do mnie.
— Powróć. Zrobię tak, że niczego się nie domyśli.
Fryderyk odszedł, płacząc jak winowajca. Marja-Róża powróciła do chorego. Michał się obudził, spojrzał po pokoju, chciał coś mówić, lecz opadł na poduszkę i zasnął.
Marja-Róża uklękła.
— Nie długo mnie pozna pewnie... Nie długo będę zmuszona uciekać, a tym razem na zawsze...

A, że od przybycia do Blanc-Chemin prawie nie spała, uczuła się naraz okrutnie zmęczoną. Przysunęła fotel do samego łóżka, usiadła i niedługo zasnęła snem twardym.
Minęło parę godzin; naraz chory poruszył się, otworzył oczy i starał się myśli zebrać. Powoli rozprzeczła się mgła zaciemniająca umysł. Wspomnienia, zrazu ciemne, stają się dokładne, a twarz jego zdradza straszne cierpienie.

Unosi się i spostrzega obok młodą dziewczynę usioną w fotelu. Pochyliła się, blisko, blisko... Dla przekonania, dotyka drżącą ręką ubrania dziewczyny.

— Nie... to ona... to Marja-Róża...
Za wielkie wzruszenie! Jęknął:
— Ach! Boże! Boże!
Uspokaja się wreszcie i znów patrzy na Marję-Różę. Ona się ciągle. A on w zachwycie, z rękami złożonymi, szepta:

— Marja-Róża! Marja-Róża!
Ach jak daleko w tej chwili odbiegło cierpienie! A jaka radość w sercu! Ładna twarzyczka przybladła ze zmęczenia. Zdawało się, że nigdy jej nie widział, że ten anioł pierwszy raz mu się ukazał... Wierze to słodkie widzenie w snach gorączkowych. To było jego dziecko ukochane... Dowiedziała się, że chory

i przybiegła. I nie dała mu umrzeć... Łzy mu do oczu napływają.
— Ach! moje dziecko, moje dziecko najdroższe!
Poruszyła się, jak gdyby przez sen czuła na sobie wzrok jego.
Cofnął się.
Nie chce, żeby wiedziała, iż ją poznał!... Nie chce, żeby wiedziała, jak ją kocha... Rana nie zabliźniona jeszcze... jeszcze krwawi! Po między nim i tem dzieckiem stoi Fryderyk... A dopóki Fryderyk żyje, Marja-Róża nie może zostać jego córką! Lecz dziewczyna się nie obudziła.

Michał siada, opiera się na łokciu i patrzy na nią, pożera ją wzrokiem. W końcu jednak zmęczenie bierze górę. Zasypia, z twarzą tuż przy twarzy Marji-Róży, ukochanej czystym oddechem śpiącego anioła.

W godzinę, jak się obudził — pierwsza rzecz, przekonał się, czy jest przy nim i czy śpi jeszcze.

Rano, jak oczy otworzył, zląkł się, że jej nie ma, uspokoił się dopiero, usłyszawszy chód jej w drugim pokoju. Kiedy wchodziła, udawał, że śpi, lecz widział ją z pod na pół przykrytych powiek.

Co ma robić? Serce jego rwie się do ukochanego dziecka! Lecz jak ona przekona się, że nie grozi mu niebezpieczeństwo, czy pomimo to pozostanie? Czy nie odejdzie napowrót do Fryderyka?

A tym razem, to już na zawsze! Nie ujrzy jej więcej. A dopóki będzie sądził, że jest potrzebna, nie opuści Blanc-Chemin... Będzie ją posiadał dla siebie samego, nikt nie stanie pomiędzy nimi!

Oto dlatego, ażeby ją zachować, udaje że zasypia. Marja-Róża nie domyśla się, że ją poznał. Michał zaś, choć zdrowszy, udaje chorego, nigdy do niej nie mówi, szczęśliwy nieśkończenie z jej obecności.

Doktor zadziwił się nagłą zmianą.
— Uzdrowiała go pani — mówi do Marji-Róży.

Pozostał mu jeden niepokój.
— Pan Duplessy zdrowszy, dużo zdrowszy, nie podlega żadnej kwestji; lecz dziwi mnie ta jego prawie ciągła senność... Czy mówi kiedy do pani?

— Nie.
— W żadnej kwestji?
— Nigdy.
— Nawet w gorączce?
— Nawet...

— To dziwne... Więc pani pewna, że jej nie poznał?
— Ach! tak, doktorze... Niestety! byliby mnie wypędził!
— Jednak kocha panią.
— Kochał mnie dawniej.
— Przypuszcza pani, że teraz nie kocha?
— Milczała, z głową spuszczoną, ze łzami w oczach.

Doktor, jak wszyscy, wiedział co zaszło w sądzie, wiedział i o ciężkim wyznaniu, jakie Michał uczynił, z obowiązku ratowania niewinnego człowieka.

— Tyś niewinna, moje dziecko — rzekł serdecznie. — Dlatego miałby na ciebie zrzucać ciężar winy niespełnionej?

Rozmawiali w pokoju sąsiednim. Powrócili do chorego. Michał spał, oddech miał równy. Doktor ujął go za puls.

— Gorączki niema. Wszystko dobrze...
— Lecz kiedy przytomność nie powraca, doktorze, czyżby była obawa o jego rozum?

Doktor się zamyślił. Widocznie przeczuwał tajemnicę i domyślał się prawdy.
— Nie, nie, moje dziecko, bądź spokojna. I nie chcąc wypowiedzieć całej myśli, dodał:

— Nie trać nadziei, dziecko kochane, być może, iż serce twojego opiekuna nie jest tak dalekiem od ciebie, jak sądzisz.

Przez kilka dni nie się nie zmieniło. Siły powracały choremu. Rekonescencja postępowała szybkim krokiem, lecz zdawało się, że Michał nie spostrzega obecności Marji-Róży. Nigdy nie widział, żeby patrzył na nią. Michał był szczęśliwy! Chciałby, żeby życie ciągle tak płynęło, żeby czuł koło siebie delikatne starania młodej dziewczyny.

Skoro się odwróciła, patrzył na nią, a zamykał oczy, jak tylko się zbliżała. Jednak Marja-Róża spostrzegła to w końcu.

Na myśl, że Michał udaje dalekiego, żeby ją dłużej przy sobie zatrzymać, serce dziewczęcia napędzała radość.

— Więc on mnie ciągle kocha?
A jeżeli tak jest, czy nie mogłaby otrzymać przebaczenia dla występku? Sympiała zawsze w fotelu przy łóżku. Jednej nocy obudziła się i nie otwierając oczu, czuła, że Michał patrzy na nią. Nie poruszyła się.

Nocna lampka słabo oświetlała pokój, a fi-gurki rzuciły cień na twarz Marji-Róży. Podniosła lekko powieki... Tak. Michał patrzył na nią, z rozrzwieniami błyszczyły mu w oczach.

Zrozumiała, co doktor chciał powiedzieć. Mi-

chał ją poznał... Czula, że w piersi jej łkanie wzbiera.

Chciała się powstrzymać, lecz zwyciężyło ją rozrzwienie. Wybuchnęła płaczem i osunęła się na kolana, z rękami błagalnie złożonymi, mówiąc tylko:

— Ojcie! ojcie! mój!
On także wyciągnął ręce i płakał tak samo, jak Marja-Róża.

— Przebacysz, że powróciłam?
— Najdroższe dziecko, tyś mnie uratowała... Od pierwszego dnia, nie zdając sobie sprawy, czulem słodki wpływ twojej obecności... Gdyby nie ty, jużbym nie żył...

Nagle zawołał głosem zmienionym...
— O lepiej gdybym był umarłym... Byłbym zapomnianym...

— Ojcie, przebac mu! — błagała.
— Nigdy! Nigdy! Niech nigdy na twoich ustach niewinnych nie postanie to słowo...

Umilkła przerażona.
Michał zapytywał — w duszy:
— Ponieważ Fryderyk i ja nie możemy żyć razem, którego z nas Marja-Róża wybierze?

A Marja-Róża to samo zadawała sobie pytanie. Kochała ich obojga. Ci dwaj prawdziwi ojcowie, otaczali ją przywiązaniem niezmiennym... Którego wybrać? Serce jej skłaniało się zarówno do Michała jak do Fryderyka. Oboje z Michałem zdawali sobie sprawę z trudnego położenia, a żadne nie śmiało wyrazić swojej woli.

W końcu Michał się zdecydował. I nie wymawiając imienia człowieka, sprawcy wszystkich cierpień, zapytał:

— Dziecko drogie, odpowiedz mi szczerze... Czy on powrócił do Paryża, a ciebie samą zostawił w Blanc-Chemin?

— Nie.
— Jest jeszcze w Albertville?

— Wiedząc, żeś chory, czyż mógł wyjechać?

— Wzruszył ramionami z pogardą:
— Czym żyw, czy umarły, co jego to obchodzi?

— Kocha cię ojcie i cierpi...
— Zabraniam ci prosić za nim.

Zamilkła.
— Ponieważ nie wyjechał z Albertville, czeka zapewne aż umrę, co ciebie uwolni, lub wyzdrowieje, i ty do niego powrócisz... A wtedy, zabierze cię... i nigdy cię już nie zobaczę...

Spuściła głowę... Sama już to myślała, lecz bała się postawić sobie to pytanie. Michał to robił.

— Jak zamierzasz postąpić?
Marja-Róża cierpiała strasznie, ale milczała.
— Czy mnie opuścisz?
— Mój Boże! Mój Boże!
— Jestem pewny, że myślałaś już o tem.
— Nie dręcz mnie, ojcie...
— Odpowiedz.
— Błagam cię, ojcie.
— Musisz powiedzieć... Chyba, że masz zamiar uciec, nie uprzedziwszy mnie o tem...
— Co zawniłam, żebyś mnie tak posądzał?

— Jeżeli nie miałaś takiej myśli, to przynajmniej musiałas się zastanawiać, jak wypadła zrobić...

— Niestety!
— Zastanawiałaś się?
— Tak...
— No więc?
— Nie wiem, ojcie... Przysięgam, że nie

wiem...
— Kochasz go?
— Tak.
— Kochasz go na równi ze mną?
— On taki nieszczyśliwy!
— Może jego więcej niż mnie kochasz?
— Och! nie, ojcie, przysięgam...

— Jeżeli jego wybierzesz, jeżeli z nim chcesz żyć, to czy wiesz, że to będzie zbrodnią z twojej strony?

— Zbrodnią!
— Tak, zbrodnią, ze względu na mnie... na moje przywiązanie... Powiedz, on czy ja jestem występny?

— On, ojcie...
— Ja i ty jesteście niewinni... a ty jego wybierasz. Możesz obdarzyć szczęściem jednego z nas, a obdarzasz tego, który na nie zasługuje. Gdzie sprawiedliwość? Czy w ten sposób dowiedziesz przywiązania do mnie?

— Ojcie rozdzierasz mi serce!
— Czy myślisz, że ja mniej cierpię? Jakie prawo ten człowiek ma, żeby cię mieć przy sobie? Czy to prawo daje mu jego występki?

— Ojcie, błagam, przestań, jeżeli nie chcesz, żeby umarła.

Nie mówił z nią o tem przez jakiś czas. Zdrow był już zupełnie, wstał i powracał powoli do dawnych przyzwyczajeń.

Jednak Marja-Róża nie odchodziła. Pisywała codziennie do Fryderyka, a w listach, chcąc opóźnić chwilę, w której będzie musiała zdecydować się stanowczo, nie mówiła prawdy o zdrowiu Michała. Uprowadziła także doktora. Bała się, żeby Fryderyk nie dowiedział się od niego, o jej pobożnym kłamstwie. (Ciąg dalszy nastąpi)

Doniesienia rozmaite
po 1 1/2 centa od wiersza.

Blizny wiotkie, zaproszenia, karty i listy
dobre, wykonywane po niskich cenach,
zakład artyst.-litograficzny. Antoni Przy-
sławski we Lwowie, ul. Lwowska 4.

Dla zakładów kapielowych? Tani kocioł i
kareta, tarantasy, wózki do sprzedaży.
Stromenger Lwów. 123

64 centów 1/2 kilo zielonej kawy
familijnej 35 centów 1/2 kilo
wyselek z najlepszych herbat poleca
Zadurowicz i Spółka Akademicka
1, 6 158

Zaraz do wynajęcia. Ulica Szeptycki-
ch nr. 28
I. piętro, dwa pokoje, kuchnia, dwa
wchody, balkon 160

Plomby ołowiane
do mleka, mięsa, zboża i t. p. taniej jak
wszędzie i zawsze w ogromnym zapasie
poleca 229 1-2

Alojzy Hübner
Lwów Rynak 38.

Choroby weneryczne,
objawy pici i zastarzałe skórne, choroby
kobiece i narzędzia moczowego leczą ra-
dykalnie specjałista

Dr. FRISCH
Kazimierzowska 1, 8, II. p.
Mikroskopijne badania
chorobotwórczych gonokoków w godzin.
162 ordyn. 8-10 i 2-6. 6-7

Znakomita Fortepiany
po- Jan Sliwiński Lwów,
leca Jan Sliwiński Kopernika 16.

70 ct. pół KAWY
niezrównanej dobroci
aromatycznej, do na-
bycia jedynie tyl-
ko w handlu Leonarda Soleciego
Lwów, Batorego 2. — 5-kilowe wo-
zeczki franco wysłaniem do wszystkich
50 miejscowości. 75-80

Znakomity koniak francuski, kura-
cyjny, oznaczony
na wystawie lwowskiej, cała flaszka
3 50, pół flaszki 1 80, ćwierć flaszki 1 zł.
Do nabycia tylko
w handlu Leonarda Soleciego
we Lwowie ul. Batorego 1. 2.

Nowo otworzony
Zakład pogrzebowy
K. Stołowicza
„STELLA“

Lwów, ulica Wałowa 1. 11,
urządza pogrzeby od najwspa-
niańszych do najskromniejszych,
po nader umiarkowanych cenach.
Na prowincji urządza również
pogrzeby.

Na składzie:
Trumny metalowe,
drewniane,
krzyże, wieńce i wszelkie przybo-
ry pogrzebowe. — Karawany zu-
pełnie nowe najwyższych sy-
stemów. 200 4-10

Redaktor: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański.

Właściciele i wydawcy: Dr. K. Ostaszewski-Barański, A. Miński i Sp

Z drukarni M. Schmitta i Sp. pod zarządem St. Piotrowskiego.

Redaktor: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański.

Właściciele i wydawcy: Dr. K. Ostaszewski-Barański, A. Miński i Sp

Z drukarni M. Schmitta i Sp. pod zarządem St. Piotrowskiego.

Redaktor: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański.

Właściciele i wydawcy: Dr. K. Ostaszewski-Barański, A. Miński i Sp

Z drukarni M. Schmitta i Sp. pod zarządem St. Piotrowskiego.

Redaktor: Dr. Kazimierz Ostaszewski-Barański.

Właściciele i wydawcy: Dr. K. Ostaszewski-Barański, A. Miński i Sp

Z drukarni M. Schmitta i Sp. pod zarządem St. Piotrowskiego.

Fabryka i skład powozów
M. MICHAŁSKI
we Lwowie, ulica św. Michała liczba 6
wykonuje i ma na składzie wszelkiego rodzaju
powozy, wózki, tarantasy i sanie.
Wyroby czyste krajowe sprzedaje pod gwarancją.
Przyjmuje wszelkie naprawy i odnowienia powozów po
umiarkowanych cenach i wykonuje w jak najkrótszym czasie.
Fabryka ta odznaczona została na wystawie krajowej we
Lwowie r. 1894 najwyższą nagrodą tj. dyplomem honorowym.

De trwałego i pięknego
zapuszczania posadzek i podłóg
z miękkiego drzewa
Masek francuską
nadającą się szczególnie na pa-
riety.
Masek woskową
własnego wyrobu na posadzki i
miękkie podłogi.
Glazurę burztynową
z kolorem i pełnym trwałym
polyskiem, do ścierania wilgotną
ścierką.
Glazurę emalową „L'Inoleum“
szybko schnącą z pięknym po-
lyskiem.
L'Inoleum „Christofa“
wysychający w niepełna pół go-
dziny, nadzwyczaj trwały, posia-
dający piękny trwały połysk i na-
dający się tak na parkiety, jak i
na miękkie podłogi.
Szczotki i pędzle do zapuszczania.
Szczotki do froterowania, oraz wszel-
kie inne gatunki szczotek w zakres go-
sposdarstwa domowego wchodzące.
Wosk do naclerania,
Płaty sukienne
do wycierania podłóg i t. p. i t. p.
poleca 213 2-2

Alojzy Hübner
Lwów, Rynak 38.

CHIFFONNÉ
w szlafrok i w sukienki
sprzedaje handel
JANA RIEDLA
Pobliż WE LWOIE

CHIFFONNÉ
w szlafrok i w sukienki
sprzedaje handel
JANA RIEDLA
Pobliż WE LWOIE

Zarząd szkółek leśno-ogrodowych
ZASSÓW pod Czarną
poleca do kultur wiosennych następujące
Nasiona leśne. 152 12-20

Nazwa	Sila kie- kowania	Cena za 1 funt kor. hl.	Nazwa	Zbiór	Cena za 1 funt kor. hl.
Jodla, Pinus abies	60%	— 60	Grab, Garbinus betulus	— 50	— 50
Sosna czarna, Pinus au- strica	80%	2 40	Jasion, Froxius excelior	— 40	— 40
Modrzew, Pinus larix	40%	3 40	Jawor, Acer pseudoplatan.	— 60	— 60
Świerk, Pinus picea	80%	1 40	Klon, Acer platanoides	— 60	— 60
Akacja Robinia pseudoc.	—	70	Olcha czarna, Alnus glu- tinosa	— 80	— 80
Buk, Fagus silv.	—	60	Olcha biała, Alnus incana	1 80	1 80
Brzoza, Betula alba	—	60	Zarnowice, Spartium sco- parium	— 70	— 70
Głóg Crataegus monogyna	—	40	Ziarnówki jabłek	— 60	— 60
			gruszek	— 40	— 40

Nasiona badane przez stację doświadczalną wyższej szk. rolniczej w Dublinach.
Cennik nasionek leśnych, drzew parkowych, krzewów ozdobnych i roślin
pajonych na żądanie odwrotną pocztą opłatnie.

Oddział sukieny firmy
KASTNER & OEHLER w Gracu
utrzymuje największy sortyment
prawdziwego styryjskiego Loden
Znane jako najlepsze fabrykaty pod gwarancją czystej
owczej wełny
materje modne
czarne i niebieskie materje na suknie męskie.
Próbki opłatnie. 4012 8-26

Ważne dla Pań!
Tylko za 10 zł. wyczuć się można
kroju francuskiego pod gwarancją,
w szkole kroju **EUGENI WECKEROWEJ**,
Lwów, ul. Chorych 1. 5, II. piętro,
drzwi 19. Osobny kurs dla więcej ucze-
nic równocześnie w nauce udział biorzą-
cych w życzliwych warunkach.
Po umiarkowanej cenie na każdą
miarę sprzedaje się formy na sznki,
zakłady, pelerynki, szlafroki itd. Przyjmuje
się do skrojenia całe suknie a na żąda-
nie do sfatygowania i wypróbowania
pod gwarancją najściślejszej dokładności.
Zamówienia na prowincję uskutecznia
się odwrotną pocztą. 13 24-?

Pociągi kolejowe podług zegara środkowo-europejskiego od 1 maja 1899.

Do Lwowa przychodzą:	rano	przedp.	popoł.	wiecz.	noc	Zo Lwowa odchodzą:	rano	przedp.	popoł.	wiecz.	noc
z Krakowa	6:00	9:00	1:30	6:10	9:55	do Krakowa	4:10	8:45	2:55	6:40	10:50
z Podwołoczysk (główn. dw.)	3:30	8:05	2:35	5:40	10:25	do Podwołoczysk z gł. dw.	6:15	9:35	1:55	7:20	11:10
na Podzamcze	3:05	7:44	2:05	5:15	10:08	z Podzamczem	6:30	9:58	2:08	7:42	11:32
z Tarnopola-Kopczyńskich	3:30	8:15	2:35	5:40	10:25	do Tarnopola-Kopczyńskich	6:30	9:58	2:08	7:42	11:32
z Borku W.-Grzymałowa	3:30	8:15	2:35	5:40	10:25	do Borku W.-Grzymałowa	6:30	9:58	2:08	7:42	11:32
z Jarosławia	3:30	8:15	2:35	5:40	10:25	do Jarosławia	6:30	9:58	2:08	7:42	11:32
z Czerniowiec-Itzan	6:10	11:55	1:50	6:20	10:10	do Czerniowiec-Itzan	6:30	9:45	2:45	8:26	12:36
z Chodorowa-Podwysokiego	6:10	11:55	1:50	6:20	10:10	do Chodorowa-Podwysokiego	6:30	9:45	2:45	8:26	12:36
z Stryja, Ławocz, Hnieszczu	7:55	1:40	1:40	10:30	10:30	do Stryja, Ławocz, Hnieszczu	6:30	9:45	2:45	8:26	12:36
z Stryja, Chyrowa, Suchej (t)	7:55	1:40	1:40	10:30	10:30	do Stryja, Chyrowa, Suchej (t)	6:30	9:45	2:45	8:26	12:36
z Stryja, Stanisławowa	7:55	1:40	1:40	10:30	10:30	do Stryja, Stanisławowa	6:30	9:45	2:45	8:26	12:36
z Borku	8:15	1:40	1:40	10:30	10:30	do Borku	6:30	9:45	2:45	8:26	12:36
z Rawy Ruskiej i Sokala	8:15	1:40	1:40	10:30	10:30	do Rawy Ruskiej i Sokala	6:30	9:45	2:45	8:26	12:36
z Janowa	8:15	1:40	1:40	10:30	10:30	do Janowa	6:30	9:45	2:45	8:26	12:36
z Brzuchowic	8:15	1:40	1:40	10:30	10:30	do Brzuchowic	6:30	9:45	2:45	8:26	12:36
z Zimnej Wody 7:10 r.	6:00	9:00	11:15	6:10	9:55	do Zimnej Wody 8:20 r.	4:10	8:45	2:55	6:40	10:50

• Pociągi pospieszne (Schnellzüge); g od 1/5 31/5 i od 16/9 30/9 co dzień, a od 1/5-15/9 w niedziele i święta
• od 1/6-15/9 • 1/6-15/9 w dni powszednie; t od 1/6-15/9 w niedziele i święta; 88 od 1/6-31/5
i od 16/9-30/9; • od 7/5 10/9.

Pociąg byskawiczny odchodzi z Lwowa o godzinie 8:30 rano; przychodzi do Lwowa o godzinie 8:15 w wieczór

L 407/900
pr.
Ogłoszenie konkursu.
Prezydium Magistratu król. stol. m. Lwowa rozpisuje konkurs
na jedną posadę adjunkta urzędu budowniczego miejsk. z roczną płacą
2.800 koron, dodatkami aktywnym 600 koron i prawem do dwu
podwyższeń w kwocie 200 koron, względnie 400 koron, po czterech,
względnie pięciu latach służby.
Pod